

Notariaat magazine

maandelijks informatie- en opinieblad
voor en over het notariaat

editie 4 | april 2012 | jaargang 12

*Topsectorenbeleid:
kans voor
het notariaat*

16

*Het recht
van beklemming*

22

*Notaris moet
uitkijken met
beleggingsfondsen*

24

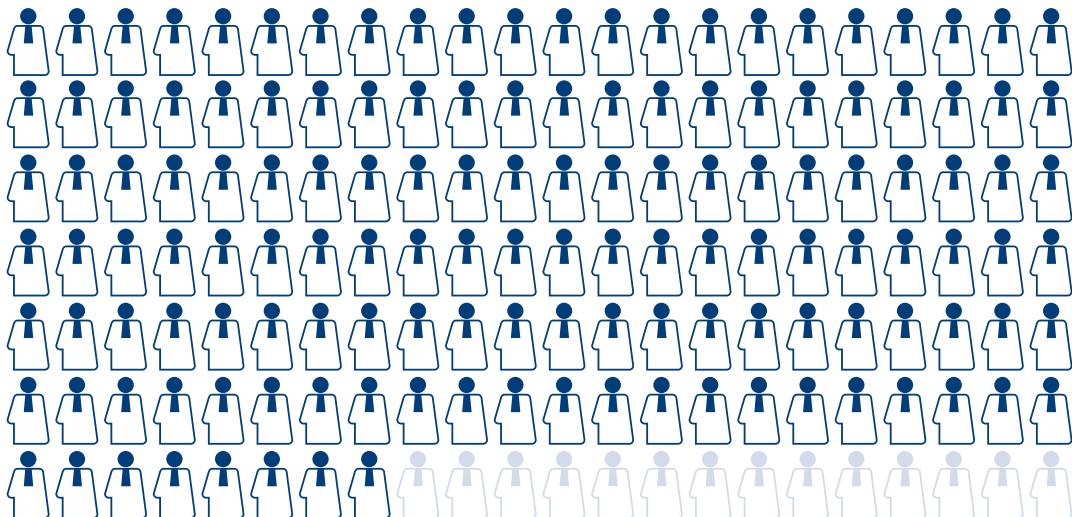
**Notaris voor
Rechtszekerheid:**

*Op de bres voor het
Latijnse notariaat*

KNB

Koninklijke Notariële
Beroepsorganisatie

Sdu UITGEVERS

25

Meer dan 25 procent van de top 50 advocatuur is relatie

De meest uitgebreide basisdekking beroepsaansprakelijkheid

100%

100% uitloop, 100% inloopdekking

1.000

Meer dan 1.000 M-AOVs in 5 jaar tijd

30

30 tot 70 procent korting over de looptijd (afhankelijk van uw aanvangsleeftijd) op uw AOV

€	€	€	€
€	€	€	€
€	€	€	€
€	€	€	€
€	€	€	€

80.000

De gemiddeld behaalde besparing voor een AOV is 80.000 euro over de looptijd

1

onze overlijdensrisicoverzekering is op basis van éénjarige risicopremies. zo wordt u niet geconfronteerd met een hoog gelijkblijvend premietarief

Feiten & cijfers spreken voor zich

Toen M-verzekeringen vijf jaar geleden werd gelanceerd, leken de offertes voor velen van u te mooi om waar te zijn. Inmiddels is wel duidelijk dat M-verzekeringen niet alleen een scherpe premie biedt, maar dat haar producten ontwikkeld zijn met kwaliteit als uitgangspunt. De goede kennis van de markt en een krachtige inkoop resulteren in onze scherpe premies.

De ruime ervaring en professionaliteit heeft voor veel collega's van u de doorslag gegeven om hun financiële belangen aan ons toe te vertrouwen. Dit specialisme en kennis van uw beroepsgroep loont dus voor u en voor ons. Graag maken wij ook voor u een persoonlijke vergelijking gebaseerd op cijfers en feiten.

M-VERZEKERINGEN

EXCLUSIEF VOOR ADVOCATEN, NOTARISSSEN EN GERECHTSDEURWAARDERS

“Voor ons is het gewoonweg een vereiste dat we één aanspreekpunt hebben.”

Quantaris stelt de klant centraal

En dat is niet zomaar een loze kreet. We leggen continu ons oor te luister bij u; de notaris. In de huidige markt wil ieder notariskantoor zich immers onderscheiden en dat vraagt om ICT-oplossingen op maat.

Daarbij staat de optimalisatie van uw notariële bedrijfsvoering centraal. Uw input vertalen we naar een inzichtelijk en beheersbaar informatiesysteem. Overtuig uzelf en bezoek onze website voor alle relevante informatie.

‘Vorm zo snel mogelijk een nieuw, daadkrachtig bestuur’

8 Rechtszekerheid, kwaliteit en vertrouwen

De groep Notaris voor Rechtszekerheid nam vorige maand het roer in handen. Sindsdien stijgt de spanning: wat wordt de koers? Pas als het beoogde nieuwe bestuur helemaal achter de nieuwe visie annex het plan van aanpak (‘een soort regeerakkoord’) staat, treedt de groep ermee naar buiten. Toch vast een vooruitblik.

14 Imagoschade of vooruitgang?

De Partij van de Arbeid (PvdA) lijkt na het vertrek van leider Job Cohen op de weg terug. Het terugtreden van Cohen lijkt het imago van de PvdA niet te hebben beschadigd, maar heeft het juist goed gedaan. Hoe zit dit met het wegsturen van het bestuur van de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB)? Vier oud-voorzitters van de KNB vertellen wat zij van de situatie vinden en wat dit doet met de beeldvorming van de branche.

Beroeps- en praktijkuitoefening

- 33 NVB akkoord met voorblad modelopinie
- 33 KNB stuurt brief met bezwaren energielabel
- 34 Campagne Zó zijn we niet getrouwd in lokale media
- 34 Voorbeelden van dienstweigering gevraagd
- 35 Preadvies KNB 2012 over verdeling in de notariële praktijk
- 35 Onderzoek naar ruimtelijke ordening
- 35 KNB Cursusagenda

Verder in dit nummer

- 6 Nieuws
- 12 Stelling: Beroepsorganisatie moet open en snel reageren op affaires, zelfs bij een verdenking
- 16 Topsectorenbeleid, kans voor het notariaat
- 19 Van die dingen
- 20 NM: De roepstoeter van de KNB?
- 28 En verder: Hans-Willem Heetebrij
- 30 Onderzoek naar communicatie en notariaat
- 31 Opinie
- 32 Specialisten
- 36 Tuchtrecht
- 38 Personalía
- 38 Kanocolumn

22 Wankele bodem onder landbouw in Groningen

Het recht van beklemming kan al twintig jaar niet meer worden gevestigd, maar toch gebeurt dit, na elke wettelijke ruilverkaveling. Wat betekent dat voor de rechten op die percelen landbouwgrond? Notaris Wortelboer uit Bedum, Groningen, trekt aan de bel.

24 Notaris moet uitkijken met beleggingsfondsen

De notarissen die in de jaren negentig participatieovereenkomsten van beleggers in hardhout vastlegden in akten zijn bij de tuchtrechter met de schrik vrijgekomen. Nu waarschuwen de Autoriteit Financiële Markten (AFM) en de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) notarissen ervoor goed uit te kijken wanneer zij hand- en spandiensten verlenen bij beleggingen in grond. AFM-boetes vallen niet onder de dekking van de beroepsaansprakelijkheidsverzekering.

OP DE COVER

Ruud van Gerven (l) en Jef Oomen (r) vertellen op pagina 8 over de plannen van de groep Notaris voor Rechtszekerheid.

Notariaat Magazine
editie 4, april 2012

COLOFON

Notariaat Magazine is een uitgave van de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) en publiceert nieuws en achtergronden over onderwerpen die het notariaat raken. Bij de KNB zijn ruim 1.400 notarissen en 1.850 kandidaat-notarissen aangesloten. Het blad wordt in een oplage van ruim 5.000 exemplaren verspreid onder KNB-leden en externe relaties. Notariaat Magazine verschijnt eenmaal per maand, met uitzondering van de maand augustus. De redactie van Notariaat Magazine is onafhankelijk en werkt op basis van een redactiestatuut. De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden brieven en opinies in te korten.

Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB)
Spui 184
Postbus 16020
2500 BA 's-Gravenhage
telefoon: 070 3307111
fax: 070 3621749

Redactie: Mechtelt Lindenhovius (hoofdredacteur), Jessica Hendriks (redacteur), Clemens van Gessel (correctie),
Telefoon 070 3307170, **e-mail** nm@knb.nl

Aan dit nummer werkten mee:
Lex van Almelo, Bouke Hoving, Peter Louwse, Roel Ottow, Henk Sasse, Tatiana Scheltema, Arnoud Veilbrief, Henriette van Wermeskerken

Redactieraad: Kees Louwerens, Maarten Meijer (voorzitter), Hens Meengs, Ariën Nielsen, Nora van Oostrom-Streep, Dorine Oudhof, Mariska Verkooijen en Teska van Vuren

Foto's: Truus van Gog
Omslag: Truus van Gog

Vormgeving:
Okapi. Corporate Identity Atelier

Uitgever: Sdu Uitgevers,
Peter Frissen
Prinses Beatrixlaan 116
2595 AL 's-Gravenhage
Postbus 20025
2500 EA 's-Gravenhage
telefoon: 070 3789571

Druk: DeltaHage
grafische dienstverlening, Den Haag

Abonnementen: De abonnementsprijs bedraagt 99,06 euro per jaar (excl. btw en incl. administratie- en verzendkosten), prijswijzigingen voorbehouden

Abonnementenadministratie:
Sdu Klantenservice
Postbus 20014, 2500 EA 's-Gravenhage
telefoon: 070 3789880, fax: 070 3789783

Vanwege de aard van de uitgave, gaat Sdu uit van een zakelijke overeenkomst; deze overeenkomst valt onder het algemene verbintenissenrecht.

Advertentie-acquisitie: Sales & Services,
Gerrit Kulsdom Postbus 2317, 1620 EH Hoorom
telefoon: 0229 21211, fax: 0229 270404
e-mail: administratie@salesandservices.nl

ISSN: 1568-4121

© KNB/Sdu Uitgevers
Alle rechten voorbehouden. Behoudens de door de Auteurswet gestelde uitzonderingen, mag niets uit deze uitgave worden vervaardigd (waaronder begrepen het opslaan in een geautomatiseerd gegevensbestand) of openbaar gemaakt, op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever of de KNB. De bij toepassing van art. 16B en 17 Auteurswet wettelijk verschuldigde vergoedingen wegens fotokopieën, dienen te worden voldaan aan de Stichting Reprorecht, Postbus 882, 1180 AW te Amstelveen. Hoewel aan de totstandkoming van deze uitgave de uiterste zorg is besteed, aanvaarden de auteur(s), redacteur(en) en uitgever geen aansprakelijkheid voor eventuele fouten of onvolkomenheden.

Aanvragen informatie voor VVE kan digitaal bij gemeente Den Haag

Notarissen in de regio Haaglanden kunnen sinds kort bij de gemeente Den Haag digitaal informatie aanvragen voor het maken van verklaringen van erfrecht. Deze aanvragen worden met voorrang behandeld. Buiten de regio Haaglanden is het helaas (nog) niet mogelijk gebruik te maken van deze digitale ingang.

Notarissen kunnen met een HaagiD (DigiD voor bedrijven) hun aanvraag digitaal verzenden en ontvangen de inlichtingen digitaal terug. Daarnaast ontvangen zij een e-mail ter bevestiging van de aanvraag. Wanneer er (aanvullende) informatie uit het Haags Gemeente Archief nodig is, verzendt de gemeente een bericht naar de notaris dat de aanvraag is doorgezonden naar het archief. De gemeente wil hiermee tegemoetkomen aan de kwaliteitseisen die notarissen hanteren.

HAAGID

HaagiD is gratis aan te vragen bij de gemeente Den Haag. Hoe u als notariskantoor een HaagiD kunt aanvragen en hoe u uw aanvragen in de toekomst digitaal kunt versturen, vindt u op de website van de gemeente Den Haag. U komt bij de betreffende informatie wanneer u de zoekopdracht 'HaagiD' invult.

Testament via Facebook

Sinds een paar maanden kunnen facebookleden gebruikmaken van de *If I Die*-applicatie; een programma waarmee je na je dood een testament-filmpje kunt versturen.

Gebruikers kunnen een video- of tekstboodschap uploaden die na hun overlijden naar de nabestaanden wordt gestuurd. Deze 'trustees' moeten aangewezen zijn door de maker van het filmpje via Facebook. Maar hoe weet Facebook nu wanneer een gebruiker is overleden? Wanneer drie trustees het overlijden hebben gemeld, checkt Facebook dit bij de overledene. Als die niet reageert, komt het testamentfilmpje of de boodschap op de pagina van de overledene te staan. Alle vrienden kunnen dit dan zien.

Om vast te leggen wie bijvoorbeeld de postzegelverzameling krijgt, moeten mensen nog steeds naar de notaris

PERSOONLIJK

De Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) benadrukt dat het bij *If I Die* niet gaat om een echt testament. Om vast te leggen wie bijvoorbeeld de postzegelverzameling krijgt, moeten mensen nog steeds naar de notaris. Wel is het een manier om persoonlijke zaken kwijt te kunnen die niet in een testament staan.

Zorgen over plan periodieke giften

Het plan van staatssecretaris Frans Weekers van Financiën om bij een periodieke gift niet meer langs de notaris te hoeven, leidt tot rechtsonzekerheid en kan leiden tot misbruik. Dit schrijft de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) in een brief aan de staatssecretaris.

Wie toezegt minimaal vijf jaar achter elkaar een vast bedrag te schenken aan een goed doel, kan die gift aftrekken voor de inkomstenbelasting. Tot nu toe moet die toezegging notarieel worden vastgelegd. Tijdens de behandeling van het Belastingplan 2012 in de Tweede Kamer heeft de staatssecretaris in antwoord op Kamervragen aangegeven te bezien of het mogelijk is naast de eis van een notariële akte een andere keuze in te bouwen. Hierbij denkt hij aan een standaardakte die van de website van de Belastingdienst te downloaden is. Recent heeft hij tijdens overleg met de goede doelen toegezegd om met een voorstel te komen om de notariële akte bij de

periodieke giften-aftrek niet langer verplicht te stellen en met een alternatief daarvoor te komen.

KOSTEN

De KNB heeft met zorg kennisgenomen van dit voorstel. De beroepsorganisatie ondersteunt de gedachte dat notariskosten niet in de weg mogen staan aan en niet onnodig ten koste mogen gaan van periodieke giften door particulieren aan goede doelen. Maar de notariële kosten van het opmaken van een periodieke giften-akte vormen in de praktijk geen probleem. De kosten zijn over het algemeen laag en vaak doet de notaris het voor niets.

RECHTSZEKERHEID

Het notariaat verricht bij het opmaken van periodieke giften-akten werkzaamheden die voor het rechtsverkeer heel belangrijk zijn. Het betreft vooral het onafhankelijk en onpartijdig voorlichten van de schenker over de gevolgen van het vastleggen van de periodieke giften en het controleren van de wil van de schenker. Daarnaast is het nodig om toestemming van de echtgenoot te hebben bij het doen van bepaalde giften. De notaris controleert of de vereiste toestemming is gegeven, zodat het goede doel niet hoeft te vrezen voor het onderuitgaan van de schenking. Wanneer de eis van een notariële akte bij periodieke giften wordt geschrapt, komt dit allemaal te vervallen. Dan is er geen onafhankelijke en onpartijdige voorlichting meer en ontbreekt de controle van – voor de rechtszekerheid – essentiële punten. Ook zet het de deur open voor misbruik van goedwillende schenkers. Volgens de KNB moet de notariële tussenkomst daarom behouden blijven.

‘Voogdijverzekering is nieuw verdienmodel’

Sauer & Oonk Notarissen uit Vlissingen biedt sinds februari een gratis voogdijverzekering bij het opstellen van een voogdijbenoeming, een initiatief van Formaat Notarissen. Inmiddels heeft het kantoor met deze actie zo’n tien cliënten getrokken. Marcel Oonk, notaris bij het kantoor, ziet de verzekering als een nieuwe manier om in contact te komen met klanten.

Waarom een gratis voogdijverzekering?

‘We zijn de actie gestart omdat wij bijna dagelijks meemaken dat een groot deel van de ouders er niet aan denkt om een officiële regeling voor de kinderen te treffen voor als zij komen te overlijden. Daar denk je natuurlijk ook liever niet over na, maar dit moet wel. Anders beslist de rechter over het voogdijerschap én dat is misschien niet wat de ouders hebben gewild.’

Hoe komt u met deze mensen in contact?

‘We attenderen cliënten die bijvoorbeeld komen voor een hypotheek of testament op de mogelijkheid van een voogdijbenoeming en -verzekering. Maar daarnaast hebben we ook een advertorial gezet in een plaatselijke huis-aan-huiskrant en liggen er folders bij financiële tussenpersonen, banken, artsen en de lokale bibliotheek.’

Wat houdt de voogdijverzekering precies in?

‘Bij de voogdijregeling die ouders treffen, komt een verzekering die de voogden financieel ondersteunt. Als de ouders komen te overlijden, krijgt de voogd een bedrag van 20.000 euro per kind uitgekeerd. De eerste twee jaar is de verzekering gratis.’

En wat gebeurt er daarna?

‘Dan kunnen ouders de verzekering voortzetten, maar betalen er dan een relatief klein bedrag voor. Na vier jaar gaan we opnieuw in gesprek met de mensen om te kijken of alle afspraken nog kloppen. Het kan natuurlijk zijn dat je niet meer op goede voet leeft met de voogd of dat diegene heel anders over opvoeden denkt dan jij. Dan is het belangrijk om de voogdijbenoeming aan te passen. In onze outlookagenda staan de momenten al ingepland. Op die manier zien we niemand over het hoofd.’

Heeft het kantoor vaker van dit soort acties?

‘Zeker. Met dit soort nieuwe “verdienmodellen” moet je jezelf als notaris tegenwoordig onderscheiden. Vroeger kwam er veel werk voort uit onroerend goed. Dat wordt nu minder, dus moet je andere kanalen aanboren. Ik denk dan ook in kansen in plaats van bedreigingen. En dat we zijn aangesloten bij Formaat Notarissen help daarbij enorm. Dan kun je samen dingen ondernemen.’

Registratie op initiatief van het Kadaster is ongewenst

Hoewel juistheid van de informatie in de basisregistratie Kadaster (BRK) steeds belangrijker wordt, is het ongewenst dat het Kadaster onjuiste eigenaarsvermeldingen zelf opspoot en aanpast. Dat concluderen onderzoekers van het Notarieel Instituut Groningen (NIG) in het onlangs verschenen rapport ‘Verbetering betrouwbaarheid basisregistratie Kadaster’. Volgens hen wegen de kosten van onderzoek naar niet-ingeschreven verkrijgingen niet op tegen de verwachte voordelen van een verbeterde registratie.

Aanleiding voor het uitgevoerde onderzoek is de invoering van de Wet basisregistraties kadaster en topografie. Hierdoor zijn bestuursorganen verplicht bij hun publiekrechtelijk handelen uit te gaan van de gegevens in de registratie. Hoewel de invoering van deze wet het belang van juiste kadastrale informatie heeft vergroot, heeft de bewaarder zijn lijdelijke positie behouden. Die is dus niet verplicht zelf initiatief te nemen om onjuiste eigenaarsvermeldingen tegen te gaan. Als gevolg van verkrijgingen krachtens erfopvolging en verjaring, die vaak niet door de verkrijgers zelf worden ingeschreven, kan de geregistreerde informatie ook onder het nieuwe regime dus gemakkelijk verkeerd zijn.

De bewaarder is niet verplicht om onjuiste eigenaarsvermeldingen tegen te gaan

GEEN REGISTRATIE OP INITIATIEF VAN HET KADASTER

Het rapport van het NIG besteedt niet alleen aandacht aan de juridische mogelijkheden van een verbeterde registratie op initiatief van het Kadaster, maar doet ook verslag van empirisch onderzoek onder de gebruikers van de BRK. Op basis van hun onderzoek verwachten de Groningse onderzoekers dat, wanneer het Kadaster zelf initiatief neemt verkrijgingen krachtens erfopvolging en verjaring te registreren, strenge eisen zullen worden gesteld aan de betrouwbaarheid van de besluiten van het Kadaster. Aan die eisen kan niet (in geval van verjaring) of alleen na het maken van hoge kosten (in geval van erfopvolging) worden voldaan. Gelet op de beperkte problemen die in de praktijk worden ondervonden van niet-ingeschreven verkrijgingen, is het beter om de ongeregistreerde verjaringsverkrijgingen voor lief te nemen en de registratie van erfopvolgingen te verbeteren door belanghebbenden te stimuleren zelf voor inschrijving zorg te dragen.

Wedstrijd voor hardlopende juristen

Op 3 juni wordt in Noord-Holland de Kleine Lettertjesloop gehouden. Dit is een hardlopedwedstrijd speciaal voor juristen.

De organisatie heeft een parcours van tien kilometer uitgestippeld door Haarlem en Bloemendaal. Naast de prijs voor snelste mannelijke en snelste vrouwelijke jurist is er ook een onderscheiding voor het rapste bedrijfsteam. Daarnaast zijn er prijzen voor snelste (kandidaat-)notaris, advocaat, officier van justitie/rechter, bedrijfsjurist en overige juristen. De inschrijving is 23 maart begonnen. De Kleine Lettertjesloop wordt georganiseerd door Stichting De Letterenloop

en het tijdschrift Mr.. De opbrengst gaat naar Stichting Run4School, die zich richt op naschoolse opvang in townships bij Kaapstad in Zuid-Afrika.

Op de bres voor het Latijnse notariaat

De groep Notaris voor Rechtszekerheid nam vorige maand het roer in handen. Sindsdien stijgt de spanning: wat wordt de koers? Pas als het beoogde nieuwe bestuur helemaal achter de nieuwe visie annex het plan van aanpak ('een soort regeerakkoord') staat, treedt de groep ermee naar buiten. Toch vast een vooruitblik.

TEKST Henriette van Wermeskerken | FOTO'S Truus van Gog

Een middag eind maart, op kantoor bij Jef Oomen, notaris in Den Bosch. Oomen zit in druk overleg met Ruud van Gerven, notaris in Nijmegen, en Leon Verstappen, hoogleraar in Groningen. Zij behoren tot de 'harde kern' van de groep Notaris voor Rechtszekerheid, waarbij in totaal zo'n twintig notarissen en kandidaat-notarissen

zich hebben aangesloten. De 'couplegers' worden ze ook wel genoemd, want deze groep zorgde ervoor dat met steun van het merendeel van de leden het bestuur van de KNB moest opstappen op de ledenraadsvergadering van 6 maart, een unicum in het bestaan van de beroepsorganisatie. De verwachtingen binnen het notariaat zijn hooggespannen: met welke

plannen komt de groep Notaris voor Rechtszekerheid nu? Op sociale media zoals LinkedIn gonst het ervan.

Oomen vertelt: 'Na de ledenraad van 6 maart zijn wij in werkgroepen aan de slag gegaan om met een beleidsstuk en een plan van aanpak te komen. Daarin worden onze vijf speerpunten nader uitgewerkt. Verstappen heeft zich geworpen op het schrijven van een nieuw beleidsdocument, als vervanging van "In transitie". Van Gerven zit de werkgroep voor die bezig is met de manier waarop wij zowel de beroepsorganisatie als het bureau willen reorganiseren. Ruud Marres geeft met zijn werkgroep vorm aan de nieuw op te richten entiteit, die zich op

Duidelijk is dat zowel het vorige bestuur als het bureau te ver van de leden waren afgedreven

de belangenbehartiging gaat richten. Maud van Weersch buigt zich over het boegbeeld dat het notariaat naar buiten gaat vertegenwoordigen. Zo krijgen onze speerpunten handen en voeten.'

OLIEMANNETJES

Kernpunt voor de groep is het primaat van het Latijnse notariaat. Dat moet behouden blijven, inclusief de domeinmonopolies. Van Gerven: 'We zien marktwerking, deregulering, maar wat levert het op? Het lijkt wel alsof de notaris wordt gezien als een belemmering voor het rechtsverkeer in plaats van de facilitator die hij in feite is. Men maakt eerst een kosten-batenanalyse en dan pas een risico-analyse.' Verstappen vult aan: 'In het economisch recht denken staat de efficiency voorop. Dat gaat ten koste van de rechtszekerheid, terwijl een achteruitgang in rechtszekerheid toch onherroepelijk ook economische gevolgen heeft. Daar is niet genoeg oog voor.' Als het zo doorgaat, krijgen we uiteindelijk een systeem dat in de richting van het Angelsaksische gaat, vinden de leden van de groep. 'En dan wordt er veel meer geprocedeerd; let eens op wat dát gaat kosten', zegt Oomen. Dankzij het notariaat zoals dat in Nederland functioneert, is er duidelijkheid en zekerheid

Taken KNB

De KNB is een openbaar lichaam (artikel 60 WNa), net als de NOvA, het NIVRA en de NOvAA. De KNB heeft als taak het behartigen van publieke belangen die samenhangen met de notariële beroepsuitoefening. Het behartigen van commerciële belangen is niet toegestaan.

De KNB heeft op grond van artikel 61 WNa de volgende taken:

1. de bevordering van een goede beroepsuitoefening door de leden;
2. de bevordering van hun vakbekwaamheid;
3. de zorg voor de eer en aanzien van het notarisambt;
4. het maken van verordeningen.

Speerpunten van Notaris voor Rechtszekerheid

1. Een nieuwe beleidsvisie voor de toekomst;
2. reorganisatie van de KNB;
3. reorganisatie van het bureau van de KNB;
4. oprichting van een nieuwe entiteit voor belangenbehartiging;
5. het aanstellen van een aansprekend boegbeeld.

op verschillende terreinen in het recht. 'We hebben bijvoorbeeld een sluitend systeem van testamenten, want alle testamenten zijn bij de notaris gemaakt en ze zijn altijd gemakkelijk vindbaar omdat ze centraal geregistreerd worden', zegt Verstappen. 'Boedelafwikkelingen verlopen ordentelijk en meestal goedkoop, omdat je in een doorsnee afwikkeling genoeg hebt aan een verklaring van erfrecht. We hebben het in Nederland hartstikke goed voor elkaar. Als de notaris het regelt, lopen burger en overheid eigenlijk geen enkel risico als het gaat over het innen en uitbetalen van gelden. Als oliemannetjes doen notarissen achter de schermen goed werk en voorkomen zij veel procedures.' Dáár staat Notaris voor Rechtszekerheid voor. Intern leeft de overtuiging voor het Latijnse notariaat, nu de buitenwereld nog. Het nieuwe bestuur en vooral het nieuwe boegbeeld moeten daarvoor gaan zorgen.

REGEERAKKOORD

Wie gaan dat doen? De samenstelling van het nieuwe bestuur dat de groep gaat voorstellen, is nog niet bekend, zegt Oomen, maar er wordt druk gepraat. De voorkeur van de groep gaat uit naar een samenstelling van zowel leden van Notaris voor Rechtszekerheid als leden uit het vorige bestuur, eventueel aangevuld met een of meer leden uit andere groepen, zoals de grote kantoren. Franc Wilmink zal vrijwel zeker deel uitmaken van het nieuwe bestuur. Hij is de beoogde nieuwe voorzitter, zo berichtten media eind maart. 'Ja, de kans is groot dat Wilmink voorzitter wordt', zegt Oomen. 'Maar of dat direct gebeurt of pas later, nadat een soort interim-bestuur een eerste aanzet heeft gedaan, is nog niet bekend.' Oomen zelf staat ook op de kandidatenlijst. De beoogde bestuursleden

hebben zich gebogen over de conceptplannen die via de werkgroepen zijn gemaakt om invulling en uitvoering te geven aan de vijf speerpunten van de groep. 'Je moet dat beleidsstuk/plan van aanpak zien als een soort regeerakkoord', zegt Oomen. 'Daarin ontvouwen we de plannen voor de toekomst. Het is de bedoeling dat het nieuwe bestuur zich tijdens de ledenraad op 11 april presenteert met het beleidsstuk. Na benoeming door de ledenraad gaan we aan de slag. Duidelijk is dat zowel het vorige bestuur als het bureau te ver van de leden waren afgedreven. Als zo'n ruime meerderheid zegt dat het anders moet, dan heb je blijkbaar iets verkeerd gedaan.' Van Gerven: 'Het beleidsstuk "In transitie" is in de ogen van het bestuur en het bureau dan wel op democratische wijze tot stand gekomen, maar inmiddels werd het niet meer gedragen. En daar had het bestuur oog voor moeten hebben. Er zijn her en der heftige discussies geweest en er was veel onrust, maar daar is niets mee gebeurd.' Verstappen beaamt dat er verschillende signalen waren die niet zijn opgepikt. 'Neem de kandidatenbrief van oktober vorig jaar', zegt hij. 'Een brief waarin de commissie van kandidaat-notarissen grote zorgen uitte over de toekomst van het notariaat en de manier waarop het bestuur de belangen behartigde. Niet scherp genoeg en niet actief genoeg, vonden de kandidaten. Met die brief is nauwelijks iets gedaan. Terwijl de kandidaten ongeveer 60 procent van het ledenaantal uitmaken en bovendien de toekomst in pacht hebben.'

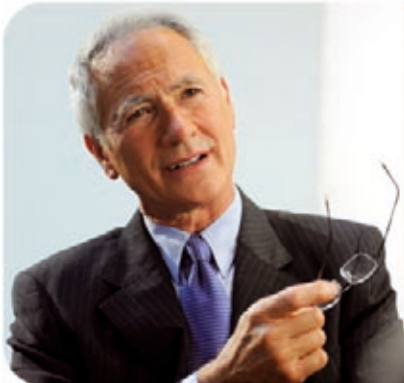
REORGANISATIE

Hoewel de groep pas met het plan naar buiten wil komen als het helemaal af is en het beoogde nieuwe bestuur erachter staat, wil Oomen wel een tipje van de sluier oplichten. 'Wat betreft

CIB Centraal InkoopBureau **Dé kantorspecialist voor advocaten**

Notarieel aktepapier van het CIB

- Nergens goedkoper
- Verkrijgbaar in diverse kwaliteitssoorten
- Conform de door de KNB opgestelde regels en verordeningen
- NEN2728-gecertificeerd voor duurzaam archiveren

Oordeel zelf en bel ons nu voor een gratis proefpakket:

079 36 38 400

www.cib.nl

CIB Centraal InkoopBureau BV Edelgasstraat 57 2718 SX Zoetermeer

telefoon: 079 36 38 400 e-mail: info@cib.nl

Ondernemen is emotie

Bevlogen ondernemers hoor je dit nog wel eens beweren: "ondernemen is emotie!" Als ze daarmee bedoelen dat aan ondernemen geen ratio te pas komt dan hebben ze het goed mis.

Dan zijn alle notarissen vast ondernemers!

Op dit moment is er veel emotie in het notariaat. Verwacht hier geen analyse van de oorzaken: die zijn u genoeglijk bekend. Maar u krijgt wel een bescheiden observatie van 'de zijlijn': de meest ondernemende notarissen hebben weinig redenen om emotioneel te zijn. Waarom? Omdat zij vanuit bedrijfskundig perspectief naar hun organisatie en omgeving zijn blijven kijken. En zo - op bedrijfseconomisch verantwoorde wijze - zelfs in deze moeilijke tijden kwaliteit kunnen blijven leveren.

Bent u nieuwsgierig naar de stappen die u kunt nemen om notarisondernemer te worden? Maak dan een afspraak voor een oriënterend en vrijblijvend kennismakingsgesprek met de heer J.C. van Antwerpen RA.

Van Antwerpen Accountancy verricht advieswerkzaamheden en alle voor het notariaat van belang zijnde accountancy werkzaamheden zoals administraties en jaarrekeningen. Wij werken uitsluitend voor het notariaat en door onze jarenlange ervaring weten wij precies wat er binnen het notariaat leeft.

van Antwerpen Accountancy

Papendrecht, 078-6449911, www.notarisaccountant.nl

VOX ET
LINGUA

Vertalingen (gewaarmerkt)

Da Costakade 8-huis
1052 SJ Amsterdam

Mobiel 06-20004823
Telefoon 020-6167821
E-mail vox@euronet.nl
Internet www.voxetlingua.nl

VOX ET LINGUA |

de reorganisatie van de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) gaat het ons erom dat die wordt teruggebracht tot een zuivere orde. Die moet alleen de kerntaken van artikel 61 van de Wet op het notarisambt uitvoeren. Een voorbeeld: de orde moet wel de punten van de permanente educatie bijhouden, maar hoeft niet zelf een cursusaanbod te verzorgen. Het kan, als het profijtelijk is, maar het hoeft niet. Kijk naar de Stichting Beroepsopleiding Notariaat, die is ook helemaal uitbesteed en dat werkt prima. Het organiseren van congressen en cursussen en het in stand houden van een juridisch bureau horen niet tot de specifieke taken van de orde.'

Van Gerven noemt de KNB een groot, amorf apparaat. 'De organisatie moet grondig worden doorgelicht. Er zijn nu bijvoorbeeld ongeveer veertig commissies en werkgroepen met in totaal meer dan tweehonderd leden, die ambtelijk worden bijgestaan door medewerkers van het bureau. Die commissies en werkgroepen staan nu voor meer dan drie ton op de begroting, exclusief de kosten van de ondersteuning door het bureau. Is dat nu allemaal nodig? We moeten per commissie en per werkgroep kijken wat deze bijdraagt: wat de output is en wat we daaraan hebben. Die medewerkers kunnen op andere plaatsen misschien nuttiger werk verrichten.' Ook het bureau zal moeten reorganiseren, volgens Notaris voor Rechtszekerheid, met behulp van een extern bureau. Oomen: 'Er werken net zoveel mensen bij het bureau van de KNB als bij dat van de Nederlandse Orde van Advocaten (NOvA), terwijl de KNB 3.300 leden heeft en de NOvA meer dan vier keer zoveel: 16.000.'

BOEGBEELD

Het bestuur van de orde en het bestuur van de nieuwe entiteit die zich met name op belangenbehartiging gaat richten, kan deels uit dezelfde personen bestaan, vindt de groep. Dat biedt vooral praktische voordelen. De orde beperkt zich tot de wettelijke taken en de nieuwe entiteit doet de rest, kort gezegd. Van Gerven: 'Dus de commerciële activiteiten zoals advisering, vakinhoudelijke ondersteuning en cursussen. Verder de belangenbehartiging, met de daarbij behorende public relations en marketing. Ook de vakinhoudelijke dossiers kunnen in de nieuwe entiteit worden ondergebracht.' Notaris voor Rechtszekerheid staat een cafetaria-model voor. De leden betalen alleen voor de diensten waarvan zij gebruik willen maken. Een deel van de taken van het huidige bureau van de KNB gaat over naar de nieuwe entiteit. Hoewel over de gewenste rechtsvorm van deze entiteit nog alle mogelijkheden open liggen, denkt men op dit moment aan een stichting, met een raad van toezicht die wordt benoemd door de ledenraad en de stakeholders. 'Zo betrekken we de stakeholders meer bij het notariaat, want ook daar is de afgelopen tijd veel blijven liggen', zegt Oomen. Als directeur van de nieuwe entiteit wordt een aansprekend boegbeeld aangetrokken. Dit is een belangrijk onderdeel van de plannen van Notaris voor Rechtszekerheid, want deze persoon krijgt een sleutelrol in de belangenbehartiging. Van Gerven: 'Het zou een oud-politicus kunnen zijn, maar dat hoeft niet. Hoe dan ook zoeken we een ervaren netwerker pur sang, die zich als een vis in het water voelt in de politiek, het bestuur en de media.'

Deze persoon wordt het gezicht van het Nederlandse notariaat, die onze belangen vertegenwoordigt in de politiek maar ook bij de consumenten. Het gaat erom dat het beseft hoe waardevol het notariaat is zoals het nu functioneert, doordringt in de hele samenleving, op alle niveaus.' ■

KANDIDAAT-BESTUURSLEDEN

Kort voordat *Notariaat Magazine* naar de drukker ging, werd bekend dat aan de ledenraad op 11 april de volgende zes bestuurskandidaten worden voorgelegd. De naam van het zevende kandidaat-bestuurslid, waarschijnlijk afkomstig van één van de grote kantoren, was op dat moment nog niet bekend.

De voorgestelde kandidaten zijn:

- Ruud van Gerven (notaris in Nijmegen);
- Jef Oomen (notaris in 's-Hertogenbosch);
- Dorine Oudhof (kandidaat-notaris in Hendrik-Ido-Ambacht);
- Teun van Dijk (notaris in Dronten);
- Sander Smits (kandidaat-notaris in Valkenswaard);
- Franc Wilmlink (notaris in Hoogeveen).

Volgens Nationale ombudsman Alex Brenninkmeijer is het voor het notariaat belangrijk open en zo communicatief mogelijk op fouten en op zwakke broeders te reageren (zie het interview in *Notariaat Magazine* nr. 3). In deze tijd kun je volgens Brenninkmeijer beter zorgen voor

openheid. Doe je dat niet, dan tast dat het vertrouwen in een hele beroepsgroep aan en is de schade vele malen groter. Maar hoe en wanneer moet je als beroepsgroep reageren? En hoe verhoudt zich dit tot de stelregel: je bent onschuldig tot het tegendeel bewezen is?

ONEENS

Marnix Aarts, notaris bij Houthoff Buruma

‘Als een “affaire” in de publiciteit is en deze het aanzien van het notariaat schaadt of kan schaden, kan de KNB overwegen de affaire publiekelijk in de juiste context te plaatsen. Dat geldt ook als het slechts om een verdenking gaat. In beide gevallen dient de KNB echter zeer terughoudend te zijn; dit behoort niet tot haar primaire takenpakket. Met betrekking tot een affaire of verdenking die niet in de publiciteit is, dient de KNB niet naar buiten te treden, tenzij daarmee het aanzien van het notariaat uitdrukkelijk wordt gediend.

De stelling is geformuleerd in het kader van een bijdrage aan het vertrouwen in het notariaat. Het begrip “vertrouwen” is in de Nederlandse maatschappij aan het afkalven. Dat geldt niet alleen voor de notaris, maar ook voor de rechter, de accountant, de arts, de overheid. Deze algemene tendens wordt niet gekeerd door betere communicatie door de KNB.’

‘De voorgelegde stelling is niet de juiste. Het is de taak van een beroepsorganisatie – en zeker van een publieke – de opgedragen verantwoordelijkheden zo goed mogelijk tot hun recht te laten komen. Bij de Nederlandse Orde van Advocaten (NOvA) is dat een publieke verantwoordelijkheid voor een goede rechtsbedeling, door zorg te dragen voor onafhankelijke rechtsbijstand aan alle rechtzoekenden. Dat kan alleen als er vertrouwen is in de NOvA en haar leden. Dat vertrouwen wordt aangetast als niet open, maar vooral ook niet goed en duidelijk wordt gecommuniceerd naar de samenleving. Open communicatie is dus wel een noodzakelijk middel en om die reden één van de primaire afgeleide taken van een beroepsorganisatie. De reactie op alle “affaires” van de beroepsbeoefenaren die de belangen van de organisatie en haar leden kunnen schaden, behoort proactief, snel en nimmer defensief te zijn. Een duidelijk afgewogen persbericht helpt daarbij

omdat het dwingt na te denken over wat er wel, maar ook wat er niet gezegd kan worden. Aan “*trial by media*” mag immers niet worden meegewerkt door een serieuze beroepsorganisatie en zeker niet door de NOvA of KNB. Als er een ernstige verdenking bestaat, maar de zaak nog onder de (tucht)rechter is, dan kan volstaan worden met de mededeling dat de rechter nog moet beslissen. De gedraging waarvan de beroepsbeoefenaar wordt verdacht, past – zo kan gemeld worden – echter niet binnen de waarden van de beroepsorganisatie. Deze staat immers voor bijvoorbeeld integriteit of één van de andere “aangetaste” kernwaarden. Natuurlijk hoort de “affaire” al in onderzoek te zijn en bij een onverwachte “affaire” te worden genomen. Een proactieve en zo open mogelijke reactie is – zo kan geconcludeerd worden – bijzonder in het belang van de beroepsorganisatie, een onzorgvuldige reactie nimmer.’

EENS

Ernst van Win, Deken van de Haagse Orde van Advocaten

Stelling:

Een beroepsorganisatie moet open en snel reageren op

affaires van haar leden,

ook als het om een verdenking gaat.

‘Tegen een beweerde schending van een notariële norm kan zowel door de beroepsgroep zelf als door derden worden geklaagd. De mogelijkheid van zelfreinigend vermogen door de beroepsgroep is eind 2011 echter rigide ingeperkt door een arrest van het hof Amsterdam. De tuchtrechter moet een klacht van de ene notaris tegen een andere notaris in beginsel niet-ontvankelijk verklaren wegens het gebrek aan een persoonlijk belang, aldus het hof. Vanuit de beroepsgroep zelf kan dus alleen nog de KNB ageren. In het geval dat de KNB bij serieus te nemen signalen niets onderneemt, zal het BFT ageren. Dit exit van het zelfreinigend vermogen van het notariaat is *killing* voor de beeldvorming. Als voorbeeld hoe het niet moet: de AFM als buitenstaander klaagt met regelmaat tegen

accountants(kantoren) omdat het zelfreinigend vermogen daar kennelijk niet werkt. Het is de wettelijke taak van de KNB om een goede beroepsuitoefening te bevorderen en te handhaven. Ook een reactie naar buiten toe via een pers- of nieuwsbericht valt daar naar mijn mening onder. Bijvoorbeeld door te zeggen dat je de kwestie serieus neemt en er reden in ziet voor een eigen onderzoek. Dat wil overigens niet zeggen dat de betrokken notaris schuldig zou zijn. Het uitbrengen van een klacht maakt daarom geen inbreuk op de regel dat ieder onschuldig is totdat het tegendeel is bewezen. Een orde die niet handelt bij serieus te nemen ruis miskent haar wettelijke taak en snapt niets van de notariële beeldvorming. Een dergelijke orde is geen knip voor de neus waard.’

EENS

Ritzo Holtman, notaris bij Holtman notarissen

ONEENS

Gradus Vrieze, plaatsvervangend voorzitter kamer van toezicht Zutphen

‘Terecht stelt Brenninkmeijer dat openheid en goede communicatie – ook over fouten – bijdragen aan het vertrouwen in de notaris. Het volgens hem hoog te houden imago van degelijkheid en zorgvuldigheid is echter niet gediend met slordig optreden van de KNB, toezichthouder of tuchtrechter zelf in de communicatie richting het publiek over zogenaamde zwakke broeders. Dan spreekt men al gauw vóór zijn beurt en het publiek begrijpt ook best dat dat niet kan. Als bijvoorbeeld tijdens een onderzoek onregelmatigheden blijken, kunnen deze namelijk onschuldig van aard zijn en eenvoudig te repareren, maar net zo goed ook de vrucht van malversaties. Alleen in het laatste geval moet er onmiddellijk iets gebeuren. Daarmee belast de wet de tuchtrechter, die dan ook meteen beter over het of en hoe van communicatie kan beslissen dan de KNB.

Nu al is het mogelijk dat een notaris met onmiddellijk effect geschorst wordt. Als er een ernstige verdenking bestaat van malversaties en de belangen van de cliënten en derden daardoor gevaar lopen, kan er onmiddellijk ingegrepen worden, indien nodig met waarschuwing van het publiek. Maar als het gaat om *naming and shaming* en strenge sancties, moet men daarvoor zorgvuldig de tijd nemen. Als er niet op die vaak onherstelbare maatregelen vooruitgelopen hoeft te worden, moet je een bepaalde notaris beschermen tegen onnodige onrust; zo nodig moet je antwoorden dat de daarmee belaste functionaris geen reden tot schorsing ziet. Dat beschermt ook het publiek en de cliënten, want die zijn ook niet gebaat met nodeloze ongerustheid.’

‘Op het eerste gezicht was ik wel gecharmeerd van de stelling van onze Nationale ombudsman. En met openheid is niets mis. Als ik mij probeer voor te stellen wat er vervolgens gebeurt in ons huidige twittertijdperk zie ik een paar opties. Of de KNB laat zijn lid openlijk vallen, terwijl later zou blijken dat het wel meevalt. Lijkt me een gevalletje van “even Apeldoorn bellen”. Of de KNB loopt achter de feiten aan als zij hoor en wederhoor zou moeten toepassen. Een reactie die meer dan 24 uur erna komt, heeft weinig zin. Dus waar het waarschijnlijk op uitkomt is het politiek correcte (lees:

zouteloze) verhaal over hoe het zou moeten. Dat er een onderzoek wordt ingesteld en dat indien nodig er maatregelen worden getroffen. Als je dat goed kunt brengen en dat onderzoek ook echt doet of initieert, kan dat al genoeg haalbare goodwill opleveren. Ik vrees dat er alle belangen afwegende niets meer in zit. Liever zie ik de “nieuwe” KNB zich op de toekomst richten en haar energie steken in punten die zij wel én in positieve zin bereiken. “Ach” en “wee” roepen over een enkel geval, leidt af van de kern van de zaak. Daar kan een lobby een speerpunt in zijn net als kwaliteitsbewustheid.’

Roland Staden, notaris bij notariskantoor Staden

NEUTRAAL

*Oud-voorzitters
over de onrust
in het notariaat*

Imagoschade of vooruitgang?

De Partij van de Arbeid (PvdA) lijkt na het vertrek van leider Job Cohen op de weg terug. Sinds het aanstellen van Diederik Samson als boegbeeld stijgt de partij weer in de peilingen. Het terugtreden van Cohen lijkt het imago van de PvdA niet te hebben beschadigd, maar heeft het juist goed gedaan. Hoe zit dit met het wegsturen van het bestuur van de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB)? *Notariaat Magazine* vroeg oud-voorzitters wat zij van de situatie vinden en wat dit doet met de beeldvorming van de branche.

TEKST Jessica Hendriks | FOTO Okapi.

Een verdeelde beroepsgroep kan nooit goed zijn.' Dit is de mening van Erna Kortlang, KNB-voorzitter van 2007 tot 2010. 'Je wordt minder serieus genomen als er intern gerommel is. Ik ben daarom wel bang dat ons imago door het gebeuren is beschadigd. Vooral bij de partijen waar je veel mee te maken hebt. En eventuele negatieve beeldvorming die er toch al heerst, kan hierdoor worden bevestigd. Dat moeten we niet willen.' Kortlang is duidelijk aangedaan door de turbulentie in 'haar' geliefde beroepsgroep. 'Deze focus op woede, woede naar de buitenwereld, doet ons geen goed en werkt alleen maar averechts. Als een soort boemerang.' Haar voorganger Robert Salomons, KNB-voorzitter van 2005 tot 2007, ziet juist kansen. Volgens hem moet er gebruik worden gemaakt van de situatie. 'Vorm zo snel mogelijk een nieuw, daadkrachtig bestuur en kom met duidelijke plannen. Als er dan al iets van imagoschade was, wordt dat meteen rechtgetrokken omdat je laat zien dat er iets gebeurt.' Salomons is voorstander van een mengeling van oud-bestuursleden en nieuwe

mensen. Volgens hem zaten er genoeg capabele mensen in het vorige bestuur. 'Maar de uitwerking van de plannen is belangrijk. Want er moet draagvlak komen.'

GESPREKSPARTNER

Geen draagvlak is nu net waar Walter Jansen, KNB-voorzitter van 1997 tot 1999, bang voor is: 'Er komen nieuwe mensen en een nieuw beleid. Het duurt even voordat die club de leden achter zich heeft staan.' Hij vervolgt: 'De vraag is in hoeverre we nu nog een betrouwbare gesprekspartner worden gevonden door politici. Als je van koers verandert, komt dat over het algemeen slecht over. Maar wie weet worden ze nu wakker geschud in Den Haag en gaan ze eindelijk weer eens naar ons luisteren.' Eelco Dijk, KNB-voorzitter van 1993 tot 1995, begrijpt dat er onrust is in de beroepsgroep, maar vindt het niet verstandig dat het hele bestuur is weggestuurd. Toch denk hij dat de imagoschade wel meevalt. 'Iedere beroepsgroep heeft wel eens een crisis. Overal gaat wel eens een bestuur weg. Het wordt pas een probleem als er een volledig nieuw bestuur met een totaal ander beleid komt.' Dat lijkt Dijk trouwens sowieso raar. 'Nog niet zo lang geleden hebben

‘Wie weet worden ze nu wakker geschud in Den Haag en gaan ze eindelijk weer eens naar ons luisteren’

we de beleidsvisie “In Transitie” omarmd. Die kun je niet zomaar in de prullenbak gooien. Dan worden wij niet meer serieus genomen.’

BACK-UP

Salomons, Kortlang, Jansen en Dijk kennen het klappen van de voorzitterszweep. Er gaat veel tijd in zitten en het ‘er zomaar even bij doen’, kan niet. Salomons was er gemiddeld zo’n 36 uur per week mee bezig. Hij bezocht alle ringvergaderingen en was veel in Den Haag te vinden. Zijn werkzaamheden als notaris werden op zijn kantoor opgevangen door collega’s. ‘Dat moest ook wel’, zegt hij. ‘Mijn prioriteit lag bij de KNB. Een goede back-up was dan ook erg belangrijk.’ Kortlang was erg zichtbaar in de media. Zo stond ze geregeld in kranten en was ze te gast in het programma Buitenhof. ‘Ik kom uit een journalistenfamilie en weet hoe ik met media-aandacht om moet gaan. Dat helpt.’

LOBBYMETHODE

De oud-voorzitters zien niets in een apart boegbeeld. Het gezicht naar buiten zijn, is een taak van de voorzitter of iemand anders in het bestuur. Maar allemaal onderschrijven ze dat een goede lobby belangrijk is. Salomons: ‘Soms is stille diplomatie de beste lobby-methode, een andere keer moet je je boodschap van de daken schreeuwen. Wanneer je welke methode gebruikt, moet je zorgvuldig afwegen.’ Kortlang vult aan: ‘Het is niet de bedoeling om ruzie met ministeries te maken. Je kunt beter op goede voet staan met departementen en Eerste en Tweede Kamerleden. Daar bereik je veel meer mee. Maar een goede verstandhouding wordt door de buitenwereld

niet gezien.’ Volgens Kortlang kan een boegbeeld verkeerd uitpakken. ‘Zo hebben de huisartsen ooit iemand gehad die hen naar buiten vertegenwoordigde. De man was een schreeuwer en heeft de hele boel verstoord. Tien jaar nadat hij weg was, had de sector hier nog steeds last van bij het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.’

BOTSEN

In de tijd van Dijk en Jansen was er een aparte lobbyist. Zij onderhield contacten met politici in Den Haag en had toegang tot alle vertrekken bij de Tweede Kamer. Jansen: ‘Als zij politici iets duidelijk wilde maken of iets van hen wilde weten, ging ze “even botsen”. Ze bleef dan net zo lang bij een deur wachten totdat de juiste persoon naar buiten kwam en dan botste ze als het ware tegen hem of haar aan. In dertig seconden wist zij iemand tot actie te bewegen. Zo’n lobbyist missen we nu. Als ik voorzitter was, zou ik hiervoor pleiten.’ Daar is Dijk het mee eens. Ook hij vindt dat er weer een aparte lobbyist moet komen. ‘Eigenlijk vind ik het gek dat er ooit is besloten hiermee te stoppen. Als je een extern iemand de contacten in Den Haag laat leggen, kan de voorzitter die lobby juist weer nuanceren. Dat is een mooi samenspel.’ Toch heeft de lobbyist toentertijd niet kunnen voorkomen dat de notariswet in de jaren negentig werd ingevoerd en de tarieven werden losgelaten. ‘Ok, die strijd is verloren’, beaamt Jansen. ‘Maar door onze druk is het nog wel spannend geworden. Er zijn overgangsregelingen gekomen die er zonder onze lobby niet waren geweest. Er werd toen niet voor niets gezegd dat het notariaat een van de beste lobby’s had.’ ‘De tarievendiscussie is verloren. Maar niet omdat we niet zichtbaar waren’, vult Dijk aan. ‘Ze was in ieder geval aanwezig. Zo werd ik ooit gebeld door de toenmalige minister van Economische Zaken die mij vroeg onze externe dame van zijn nek te halen.’

FEELING

Veel kritiek is er de afgelopen weken geuit op het bureau van de KNB. Volgens Kortlang niet terecht. ‘Het zijn stuk voor stuk harde werkers. Er is veel kennis en expertise en er zijn contacten opgebouwd. Hier mag je niet te lichtzinnig over denken. Er is de afgelopen jaren, ondanks bezuinigingen, een goede ontwikkeling doorgemaakt.’ ‘Maar’, vult Salomons aan, ‘het bureau moet zich meer laten zien én het moet duidelijk zijn dat het bureau het bestuur ondersteunt en niet zelf beslissingen neemt.’ Jansen gaat nog een stapje verder: ‘Het is niet goed als mensen eindelijk op dezelfde stoel zitten. Dan ga je op een gegeven moment in een kringetje ronddraaien. Daarnaast vind ik dat er op het bureau ook mensen moeten zitten die kort geleden nog notaris of kandidaat zijn geweest. Daardoor hebben ze meer *feeling* met het vak.’

TOEKOMST

De toekomst van het notariaat zien alle oud-voorzitters in advisering en specialisatie. Jansen: ‘Ik ben bang dat het alleen maar opstellen van aktes niet meer van deze tijd is. Het is dan ook in het belang van de hele beroepsgroep als kleinere kantoren zich meer gaan specialiseren en daarin gaan adviseren. Je moet niet langer alle notariële diensten op één kantoor willen doen. Dan ben je net een huisarts; je weet overal een klein beetje van.’ ‘De consument vindt ons duur en lastig. In adviseren kunnen we het verschil maken’, aldus Dijk. ‘We moeten zelfs onmisbaar zijn in het geven van een goed advies’, vult Kortlang aan. ‘Er is altijd behoefte aan een gedegen en integere notaris. Wees zelfkritisch en denk vanuit de vraag. Dat past bij de 21e eeuw.’ ■

Topman Pieter Waasdorp
(ministerie van ELI) spreekt
over topsectoren

‘U kunt als adviseur waarde toevoegen’

Met het topsectorenbeleid wil de regering de concurrentiekracht van negen sectoren uit het Nederlandse bedrijfsleven verbeteren. Tijdens het KNB-symposium ‘Nederland en Europa’ op 24 april vertelt topman Pieter Waasdorp van het ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie (ELI) wat dit beleid inhoudt. Ook besteedt hij aandacht aan de kansen voor het notariaat. *Notariaat Magazine* sprak met hem.

TEKST Peter Louwerse | FOTO Truus van Gog

De benoeming van boegbeelden uit ondernemend Nederland in de topteams maakte begin 2011 duidelijk dat de lat hoog ligt voor het topsectorenbeleid. Klinkende namen als Michiel Boersma (Essent), Loek Hermans (ex-minister) en Amandus Lundqvist (ex-IBM) geven minister Verhagen advies over de vraag: hoe kan Nederland zijn concurrentiekracht uitbouwen? Pieter Waasdorp, plaatsvervangend directeur ‘Topsectoren en Industriebeleid’ van het ministerie van ELI, moet het samen met zijn mensen gaan waarmaken.

‘Dat doen wij als directie Topsectoren en Industriebeleid niet alleen’, verzekert Waasdorp. ‘Het bedrijvenbeleid gaat over de volle breedte van het ondernemersklimaat. Dat begint bij het bedrijfsleven en de kennisinstellingen. Verder is niet alleen het ministerie van ELI betrokken maar ook andere ministeries. Voor *life and science* werken wij samen met Volksgezondheid, Welzijn en Sport, voor logistiek en water met Infrastructuur en Milieu en zovoort. Onze directie is het kristallisatiepunt waar alles samenkomt. Wij moeten zorgen dat alles op de rails staat. Daarvoor zijn we uiteraard wel afhankelijk van de medewerking van andere ministeries.’

Wat is de kern van het topsectorenbeleid?

‘Het kabinet vindt het bedrijvenbeleid belangrijk en wil daarover dus met één mond spreken. In het regeerakkoord heeft het kabinet negen topsectoren benoemd, met de ambitie om de goede uitgangspositie van deze sectoren verder uit te bouwen. Daarvoor zijn de topteams samengesteld, onder leiding van een CEO of voormalig CEO.’

De topteams werden begin 2011 benoemd. Wat is er tot nu toe bereikt?

‘De topteams hebben een agenda gemaakt met belangrijke ambities, knelpunten en acties in die sector. Daardoor is het beleid in beweging gekomen. De reactie van het kabinet was: ga dieper, geef aan wat je aan innovatie gaat doen. De topteams hebben daarna eind vorig jaar voorstellen gedaan voor innovatiecontracten. Daarin staat per sector wat de richtingen voor onderzoek en innovatie zijn, bijvoorbeeld of men kansen ziet voor sensortechnologie in het Nederlandse bedrijfsleven. Nu staan wij voor de vraag welke bijdrage de publieke sector levert aan welk project. Het kabinet zal dat nog aangeven in een brief aan de Tweede Kamer.’

Wat is de rol van de notaris?

‘De notaris is adviseur en dienstverlener aan ondernemers. Om dat goed te kunnen doen,

‘De notaris moet dicht op de belevingswereld van de ondernemer zitten’

moet hij weten wat het topsectorenbeleid inhoudt. Hij moet dicht op de belevingswereld van de ondernemer zitten. Ik heb geen expertise op het gebied van het notariaat: daar komt de vakkennis van de notaris aan de orde. Maar het zou een beetje raar zijn als er straks een ondernemer uit een topsector bij de notaris komt en die notaris weet niet wat een topsector of een innovatiecontract is. Dat helpt niet.’

Een innovatiecontract?

‘Dat is een afspraak tussen drie partijen: een bedrijf, een overheidsorgaan en een kennisinstituut. Ze spreken af in welke projecten in hun sector ze gaan investeren. Waar is geld te verdienen? Waar kunnen wij de concurrentiekracht verhogen?’

Waasdorp legt uit dat de overheid daarvoor minder naar het subsidie-instrument wil grijpen en in plaats daarvan kredieten wil uitgeven. ‘Als je subsidie geeft, is het geld weg’, motiveert hij die keuze. ‘Een krediet moet worden terugbetaald. Je stimuleert onder-

Wat is het topsectorenbeleid?

Het kabinet-Rutte heeft het bedrijvenbeleid uitgeroepen tot speerpunt van kabinetsbeleid. De regering wil de concurrentiekracht van het Nederlandse bedrijfsleven verbeteren in tijden van opkomende markten en andere uitdagingen, zoals klimaat en vergrijzing. Dat gebeurt op twee manieren. Met generieke maatregelen waarvan alle bedrijven profiteren: financiering gemakkelijker maken, minder overbodige regels, verbetering van de voorlichting en advisering enzovoort. Daarnaast is er het topsectorenbeleid. Het kabinet heeft gekozen voor negen sectoren waarin Nederland uitblinkt: agrofood, creatieve industrie, energie, tuinbouw, life sciences & health, water, high tech, logistiek en chemie.

Daarnaast heeft de regering vijf thema's benoemd die in het topsectorenbeleid aan de orde komen: human capital, innovatie, internationalisering, regeldruk en ondernemerschap. Het topsectorenbeleid heeft drie doelstellingen:

- Nederland in 2020 in de top 5 van kenniseconomieën;
- een stijging van de R&D (research en development)-inspanningen naar 2,5 procent van het Bruto Binnenlands Product in 2020;
- de vorming van topconsortia voor kennis en innovatie waarin publieke en private partijen participeren voor meer dan 500 miljoen euro waarvan ten minste 40 procent is gefinancierd door het bedrijfsleven (in 2015).

Het ministerie van ELI is al jaren bezig met het terugbrengen van de regeldruk. Dat is plezierig voor ondernemers. Maar notarissen kunnen er nadeel van ondervinden. Minister Verhagen wil bijvoorbeeld de rol van de notaris bij het oprichten van een bv verkleinen.

'Wij willen het aantal onnodige regels afschaffen en het bv-recht vereenvoudigen. Dat klopt. Volgens mij is het notariaat gebaat bij een sterk Nederlands bedrijfsleven dat investeert en uitbreidt. Ik denk niet dat de notarissen baat hebben bij onnodige regels.'

Tot slot: welke goede raad wilt u de Nederlandse notarissen meegeven?

Waasdorp aarzelt even over deze vraag. Hij zegt dat hij geen expert is op het terrein van notariaat. 'Wie ben ik om aan deze vakmensen adviezen te geven?' Om daar later aan toe te voegen: 'U bent een belangrijke adviseur van het bedrijfsleven. Zorg dat u op de hoogte bent van actuele ontwikkelingen, zodat u waardetoevoeging kunt brengen.' ■

nemers om hun bedrijf zo in te richten dat ze ook kunnen terugbetalen.' Ook hier geldt dat de notaris op de hoogte moet zijn van deze ontwikkelingen. 'Als ondernemers gaan samenwerken bij het aanvragen van zo'n krediet, is het belangrijk om je af te vragen: wie is verantwoordelijk, wie krijgt het intellectuele eigendom, wat gebeurt er als je een conflict krijgt? De notaris kan adviseren bij het beantwoorden van die vragen.'

Een ander instrument is belastingverlaging.

'Ook daar ligt een belangrijke rol voor het notariaat. We zetten subsidies om in fiscale faciliteiten. Bijvoorbeeld via de Wet Bevordering Speur- en Ontwikkelingswerk (WBSO). Bedrijven kunnen een deel van hun uitgaven voor *research en development* over een periode van vijf jaar aftrekken van de loonbelasting. Notarissen kunnen ondernemers daarin adviseren: wat is de grondslag, hoe hoog is de winst, hoe geef je het vorm in de tijd? Als je een kleine onderneming bent, heb je die kennis meestal niet in huis.'

Om innovatie en uitbreiding te stimuleren wil het ministerie de toegang tot bedrijfskredieten vergemakkelijken. Bij uitstek een rol voor de notaris?

'Inderdaad. Onder meer door de strengere eisen aan banken is het voor veel bedrijven moeilijker om kredieten te krijgen. Daarvoor hebben wij borgstellingen: de overheid staat borg voor een krediet dat de ondernemer aanvraagt bij de bank. Banken kennen de regeling en informeren zelf of het krediet onder de borgstelling valt. Banken willen ook zekerheden. Daar kan de notaris in beeld komen. Ook voor mkb-bedrijven die willen innoveren is er een regeling. Door dit zogeheten Innovatiefonds MKB+ kunnen mkb'ers toegang krijgen tot de markt van risicodragend kapitaal. De notaris kan adviseren over de rechtsvorm, maar bijvoorbeeld ook over de bedrijfsopvolging als het om familiebedrijven gaat.'

Programma Symposium ALV

Voorafgaand aan de ALV op 24 april vindt het symposium 'Nederland en Europa' plaats. Tijdens het symposium kunt u een aantal seminars volgen. Niovi Ringou, plaatsvervangend hoofd van de Civil Justice Policy Unit van de Europese Commissie, zal praten over de ontwikkelingen in Europa. Wat betekent dit voor het Nederlandse notariaat? Pieter Waasdorp, plaatsvervangend directeur Topsectoren en Industriebeleid van het ministerie van ELI, en Walter Jansen, notaris bij Dirkzwager, vertellen welke kansen het topsectorenbeleid het notariaat biedt. Verder wordt er door de verschillende voorzitters van de notariële specialistenverenigingen gediscussieerd over specialisatie. Het symposium wordt afgetrapt door Hans Biesheuvel, voorzitter van MKB Nederland. U kunt zich nog inschrijven via NotarisNet.

Een gift vandaag is morgen een redding

Een noodbericht komt altijd onverwachts en vraagt om directe actie. Jaarlijks brengen de professionele vrijwilligers van de Koninklijke Nederlandse Redding Maatschappij meer dan 3.000 schipbreukelingen in veilige haven. De exploitatiekosten van de KNRM worden volledig gedekt door vrijwillige bijdragen.

Steun de redders

Want zij moeten veilig de zee op kunnen als mensen in nood verkeren. Donaties, schenkingen en nalatenschappen vormen de financiële basis voor de KNRM. Giften worden direct besteed aan het reddingwerk. Fondsen op naam, periodieke schenkingen en nalatenschappen kunnen in overleg een specifieke bestemming krijgen, waarbij naamgeving van reddingboten tot de mogelijkheden behoort.

De KNRM is vrijgesteld van successie- en schenkingsrecht.

T 0255 54 84 54 • info@knrm.nl

Koninklijke Nederlandse Redding Maatschappij

WWW.KNRM.NL

Bel die
verkoopstylist
maar af.

Binnen 5 minuten je huis verkocht.

Eerste Amsterdamse Onroerend Goed Veiling
Het veilinghuis dat meer biedt.

mva.nl/veiling

Uw gift leeft voort...

Hartpatiënten Nederland komt al 40 jaar op voor de belangen van hartpatiënten. Doel is om hartpatiënten, familie, nabestaanden en andere geïnteresseerden op allerlei gebieden zoveel als mogelijk te ondersteunen. Om in de toekomst de belangen van hartpatiënten te blijven behartigen, is **Hartpatiënten Nederland** afhankelijk van donaties, giften en legaten.

✉ Postbus 1002, 6040 KA Roermond

☎ 0475 - 31 72 72

🏠 Hartpatiënten.nl
Hartgenoten.nl

🖱 roermond@hartpatiënten.nl

Algemeen Nut
Beogende Instelling

ANBI

Maarten Meijer, notaris te Amsterdam: 'Deze kopieerpers behoort van oudsher al tot de kantoorinventaris van Mr M.J. Meijer c.s. notarissen te Amsterdam. Het is een elegant model van, schat ik, rond 1890. De uitvinder van de kopieerpers was James Watt (1736-1819). Kopieerpersen zijn vanaf 1860 op grote schaal vervaardigd. Alle brieven en nota's

werden geschreven met kopieerinkt en daarna gekopieerd door middel van een kopieerpers. Daarin werden de brieven geklemd tegen dun kopieerpapier, vaak in een daartoe bestemd kopieboek, met aan de achterzijde een vochtig lapje. Was dit lapje te droog, dan kwam er niet veel over op het kopieerpapier. Was het te nat, dan vloeyde de inkt uit en waren de brieven

en nota's bijna niet te lezen. Omdat voor het aandraaien van de pers wel enige kracht moest worden gebruikt, was deze vaak bevestigd op een tafeltje dat aan de vloer was vastgemaakt.

Het bestaan van de kopieerinkt is de reden dat veel inktstellen twee inktpotjes hebben, een voor gewone en een voor kopieerinkt.'

.....
Hebt u ook een beeld, schilderij of ander bijzonder voorwerp dat te maken heeft met het notariaat, mail dan naar nm@knb.nl.
.....

Notariaat Magazine

De roeptoeter van de KNB?

Het Notariaat Magazine is de roeptoeter van het Bureau, en brengt artikelen waar een groot deel van het notariaat niet op zit te wachten, meent notaris Eddy de Jongh uit Dronten – en volgens hem velen mét hem. Voorzitter van de redactieraad Maarten Meijer pakt de handschoen op, en legt uit waarom bepaalde redactionele keuzes worden gemaakt. ‘Het mag best een beetje schuren.’

TEKST Tatiana Scheltema | FOTO Truus van Gog

Maandelijks valt het *Notariaat Magazine* bij iedere notaris in Nederland op de mat. Ongevraagd. En elke maand wéér krijgt de notaris te lezen dat hij tekortschiet. Dat het beter moet. Dat hij klantgerichter moet werken, zich moet specialiseren, investeren, digitaliseren. Dat hij zijn personeel slecht behandelt, dat hij ‘uit zijn comfortzone moet’. Neem alleen al de laatste twee nummers van het *Notariaat Magazine*: in januari komt een studentikoze snotneus vertellen dat ‘die kleine kantoren me niet uitmaken, die mogen van mij allemaal failliet. Ha ha, grapje’. In het februari-nummer wrijft de voorzitter van de Nederlandse Orde van Accountants en Administratieconsulenten flink zout in de open wonden door te stellen dat notarissen maar ‘beter kunnen investeren in hun relaties met accountantskantoren dan in hun directe relaties met ondernemingen’. Nadat hij twee pagina’s lang heeft mogen uitleggen hoeveel beter de accountant is toegerust om ondernemingen van advies te voorzien.

REDACTIONELE KOERS

Notaris Eddy de Jongh van Van Dijk De Jongh Notarissen en Estate Planners uit Dronten heeft er schoon genoeg van, en hij is niet de enige. Op 27 februari schreef hij op de LinkedIn-groep van de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB): ‘(...) Ik geloof dat het draagvlak in de beroepsgroep voor het *Notariaat Magazine* nihil is. De KNB zal uit al haar poriën het belang van het notariaat moeten uitstralen. (Lobby, lobby en nog eens lobby).’ Voorzitter van de redactieraad Maarten Meijer las de opmerking van De Jongh en voelde zich aangesproken. Hij belde De Jongh op en nodigde hem uit om zijn grieven over de inhoud van het blad op tafel te leggen. Andersom wilde Meijer óók graag de redactionele koers van het magazine toelichten. De Jongh stemde in, en was bereid om daar op een vrijdagmiddag voor naar Amsterdam – zijn geboortestad – te reizen.

OFF THE RECORD

Eén van de eerste opmerkingen die De Jongh maakt, is bijzonder sympathiek. ‘Je moet het maar niet vermelden en jullie noemen het geloof ik *off the record*: maar in zekere zin

vind ik het wel een aardig blad.’ Dat laat onverlet dat De Jongh, in zijn woorden, de *bad cop* is in dit gesprek. ‘Ik weet dat een deel van het notariaat vindt dat het *Notariaat Magazine* maar helemaal moet verdwijnen. Want we hebben er niks aan.’

WOEDE

Enmaail rond de tafel blijkt het lastig om het gesprek tot de redactionele keuzes van het blad te beperken: de behoefte om te praten over de recente opstand van de ledenraad tegen het bestuur van de KNB en om de huidige stand van zaken door te nemen is enorm. En juist dát leest De Jongh niet terug in het blad, zegt hij. ‘Stel: je bent een inboorling in notarieel Nederland en je leest, om welke reden dan ook, alleen het *Notariaat Magazine*. Dan zou je tot op heden – dit nummer natuurlijk uitgezonderd – niet eens hebben geweten dat er in economische zin iets speelt binnen het notariaat. Achtergrondverhalen over hoe een doorsnee kantoor in deze roerige tijden overeind blijft, lees je niet in het magazine. Het is misschien een onderwerp waar de gemiddelde notaris niet gemakkelijk over zal praten, dat begrijp ik best. Maar die discussie wordt nu wel overal gevoerd. Hoe pak je het aan? Zul je er over vijf jaar nog zijn? Het vet is bij de meeste kantoren wel een beetje weggesmolten en de uitdagingen worden groter. Dat verklaart ook de woede die je nu ziet.’

‘Het moet geen halleluja-blad worden’

PLURIFORM BLAD

Maar het mes snijdt aan twee kanten, vindt Meijer. ‘Mensen worden misschien woedend als ik het zeg, maar men heeft die onvrede ook niet duidelijk van tevoren geuit. Als men naar het *Notariaat Magazine* was toegekomen en had gezegd: “Jullie zien het té rooskleurig, wij willen een heel ander verhaal vertellen”, dan was daar, is daar, gewoon een mogelijkheid voor. Het is toch de bedoeling om een pluriform blad voor de beroepsgroep te maken, met opiniërende stukken en journalistieke bijdragen. Het is geen blad met alleen maar mooiweerverhalen. Liever niet zelfs.’

HOE KOMEN DE VERHALEN IN HET NOTARIAAT MAGAZINE TOT STAND?

Meijer: ‘Wij vergaderen drie tot vier keer per jaar met de redactieraad en de interne redactie van de KNB over de koers van het blad. Hens Meengs, het hoofd Communicatie van de KNB, zit daar ook bij. De meeste ideeën worden door de interne redactie voorgedragen, maar wij brengen ook zelf stukken aan, die dan worden uitgevoerd. Wij kiezen er bewust voor, laat dat duidelijk zijn, dat het “schurend” moet zijn, zoals dat in journalistieke termen heet. Daar neem ik ook alle verantwoordelijkheid voor. Want we willen het notariaat ook in aanraking brengen met ideeën die ons onwelgevallig kunnen zijn. En ik vind het ook wel prettig om figuren als zo’n NOvAA-voorzitter of een staats-

secretaris – toch belangrijke spelers in Nederland – een interview in ons blad te kunnen aanbieden. Het moet geen halleluja-blad worden.’

VERLENGSTUK

Dat het blad kritisch is en ruimte biedt voor afwijkende meningen juicht De Jongh alleen maar toe. Maar volgens hem slaagt het blad er niet in zich te ontworstelen aan *His Master’s Voice*. ‘Het *Notariaat Magazine* wordt in het veld toch gezien als een verlengstuk van de KNB en het bureau in Den Haag en minder van de leden. Het staat mijlenver af van de praktijk. In de perceptie van de leden heeft de KNB iets van: “Jongens, er is niets aan de hand, rustig doorlopen, we hebben alles onder controle.” Dat beeld wordt door het blad bevestigd. Afwijkende meningen, bijvoorbeeld van wat ik maar even “De Wilde Bond” noem [Notarissen voor Rechtszekerheid - red.], stonden er tot nu toe niet in. Het blad mist daardoor de polsslagen van het notariaat.’

WAARSCHUWING

Wat je wél leest, zijn ‘negatieve’ verhalen met een opgeheven vingertje, bijvoorbeeld over kandidaten die blij zijn dat ze het notariaat

hebben verlaten omdat de arbeidsomstandigheden overal elders beter zijn. Zo’n verhaal is bedoeld om de beroepsgroep ‘een spiegel voor te houden’, aldus Meijer. ‘Als een waarschuwing: let op, de mensen lopen weg.’

Maar De Jongh zit niet op zo’n waarschuwing te wachten en mist vooral ook een tegengeluid. ‘Kennelijk vinden die mensen dat. Maar je zou, voor de balans, óók een stuk kunnen plaatsen met iemand die het betreurt dat hij weg is uit het notariaat. Wat is nu de meerwaarde voor de beroepsgroep? Je wilt ons een spiegel voorhouden, maar wat is dan het vervolg? Nu blijft het vaak hangen van: dit is niet goed, en dat is niet goed. Er zit vaak een wat klagerige ondertoon in over het notariaat. Of neem bijvoorbeeld het interview met de voorzitter van de NOvAA. Een weerwoord van het notariaat was er niet. De NOvAA-leden lezen dat en denken: “Dat heeft onze voorzitter maar weer mooi gezegd.” Ze worden bevestigd in het beeld dat ze al hadden van de notaris. Wat schiet het notariaat ermee op?’

Daar heeft De Jongh wel een punt, vindt Meijer: ‘Natuurlijk willen wij de discussie juist in het blad voeren. Wij hebben geen goede brievenrubriek, en dat is ontzettend jammer. Maar dat komt ook omdat we geen brieven krijgen!’

GEVECHT

Die vraag is belangrijk, want het notariaat heeft veel te verliezen. Over één ding zijn Meijer en De Jongh het hartgrondig eens: de komende jaren staan in het teken van het gevecht om de domeinmonopolies van het notariaat overeind te houden, en de KNB zal een intensieve lobby moeten voeren om dat gevecht te overleven en het *Notariaat Magazine* mag, nee: móet daar een rol in spelen. Reden te meer om in het *Notariaat Magazine* een positief beeld van de notaris te schetsen, al was het maar omdat je dat in de publieksmedia zelden zult treffen, meent De Jongh. ‘Als wij het niet doen, doet niemand het’, beaamt Meijer droogjes. ‘Het is aan ons om bijvoorbeeld over de kleine bv een doorwrocht artikel te maken dat nog eens rustig uitlegt wat het nut van de notaris daarbij is. Het is toch: wie schrijft, die blijft. Mensen googelen dat en vinden zo’n artikel. En als ze dat niet vinden via Google moet daar snel verandering in komen.’ ■

Wankele bodem onder landbouw in Groningen

Het recht van beklemming kan al twintig jaar niet meer worden gevestigd, maar toch gebeurt dit, na elke wettelijke ruilverkaveling. Wat betekent dat voor de rechten op die percelen landbouwgrond? Notaris Wortelboer uit Bedum, Groningen, trekt aan de bel.

TEKST Henriette van Wermeskerken | BEELD Roel Ottow

‘E r is sinds januari 1992 een groot aantal ruilverkavelingen geweest’, zegt notaris Jan-Paul Wortelboer. ‘Stedum-Loppersum, Noordpolder, Uithuizen, Sauwerd; de hele Groninger veenkolonie is op de schop geweest. Bij al die wettelijke ruilverkavelingen zijn nieuwe beklemrechten gevestigd.’

En daar zit het probleem: beklemrechten kunnen helemaal niet meer worden gevestigd sinds de invoering van het huidige Burgerlijk Wetboek (BW) in 1992. Deze oude zakelijke rechten, een soort eeuwigdurend erfpachtrecht met een vaste – inmiddels zeer lage – canon, komen in het wetboek eenvoudigweg niet meer voor. Maar beklemrechten zijn er nog volop, voornamelijk in Groningen. ‘Hoe vaak we met het beklemrecht te maken hebben hier in Groningen? Er wordt elke week wel een perceel verkocht waarop een beklemrecht rust’, zegt Wortelboer. ‘De vraag is: wat betekent het ontstaan van beklemrechten na de invoering van het huidige BW? De uiterste consequentie is dat alle rechtshandelingen nietig zijn na de ruilverkavelingen sinds 1992. De gevolgen daarvan zijn nauwelijks te overzien. Ik ben notaris, geen geleerde; ik kan het probleem alleen maar signaleren. Maar ik wil weten hoe dit zit.’

SPRINGLEVENDE RECHT

Bij een wettelijke ruilverkaveling vervallen alle zakelijke rechten op de betrokken percelen. Vervolgens ontstaan dezelfde zakelijke rechten op de nieuw verdeelde percelen. De Landinrichtingswet gaat ervan uit dat de gerechtigde gelijke rechten krijgt als hij had, maar volgens het BW is de vestiging van een nieuw beklemrecht niet mogelijk. Wortelboer: ‘De verkrijging na toedeling via een wettelijke ruilverkaveling wordt algemeen beschouwd als een originele, privaatrechtelijke

‘Hoewel het aantal beklemde percelen wel afneemt, is het nog steeds een springlevend recht’

verkrijging. Toen ik met wettelijke ruilverkavelingen te maken kreeg, begon ik me af te vragen hoe een en ander te rijmen was.’ Eens in de zoveel tijd brengt notaris Wortelboer deze kwestie onder de aandacht. Al bijna een decennium lang. Maar tot op heden heeft hij geen sluitend antwoord gekregen. Niemand weet om hoeveel grond het gaat. Wortelboer waagt zich niet aan een schatting. ‘Maar in de jaren vijftig was vrijwel de helft van het noordelijke deel van de provincie Groningen nog beklemd. Hoewel het aantal beklemde percelen wel afneemt, is het nog steeds een springlevend recht. Tegenwoordig raad ik iedereen aan het beklemrecht af te kopen als de blote eigenaar dat wil. De prijs bedraagt dan ongeveer 250 keer de jaarlijkse canon en aangezien de canon buitengewoon laag is, krijg je op die manier voor een luttel bedrag de volle eigendom van je perceel. Je trekt geen biet méér uit de grond maar je bent volle eigenaar, dus je kunt grond ruilen, aanwenden voor woningbouw of een andere bestemming en als er een gasbuis door je land wordt getrokken, hoef je de vergoeding niet te delen met de bloot eigenaar.’

RECHTSVRAAG

Wortelboer stelde eind 2003 via *WPNR* een rechtsvraag aan Aart van Velten, destijds notaris en hoogleraar onroerendgoedrecht aan de Vrije

Universiteit Amsterdam. Hij wierp de vraag op hoe het originele karakter van de verkrijging door de akte van toedeling zich verhield tot het niet meer kunnen vestigen van een beklemrecht? Of hij zijn ministerie zou moeten weigeren in deze gevallen? En hoe het zat met de geldigheid van de sinds 1992 ontstane beklemrechten en met de derdenbescherming ten aanzien van opvolgende verkrijgers? Van Velten antwoordde dat zich hier een opvallende botsing van wettelijke regelingen voordeed. Want de Landinrichtingswet gaat ervan uit dat de gerechtigde krachtens een beklemrecht bij ruilverkaveling een vernieuwd gelijk recht, al dan niet op een ander perceel, kan krijgen, terwijl het BW – bewust – niet voorziet in de vestiging van zo’n recht. Een mogelijke oplossing is de Landinrichtingswet te beschouwen als een *lex specialis* ten opzichte van het BW, maar daartegen pleit, zo schreef Van Velten, dat de Landinrichtingswet ouder is dan het huidige BW, dat niet in zo’n doorbreking van het goederenrechtelijke gesloten stelsel voorziet. Van Velten neigde ernaar om de beklemrechten na ruilverkaveling te laten vestigen als andere rechten, zoals erfpacht of opstal, met zo veel mogelijk vergelijkbare bepalingen als bij het beklemrecht. Maar een definitief antwoord zag Van Velten alleen in reparatiewetgeving met terugwerkende kracht. Helaas haalde deze rechtsvraag met antwoord *WPNR* niet. Toen de conceptversie gereed was, werd besloten niet te publiceren, omdat het (te) grote gevolgen kon hebben. ‘Kennelijk was men bang voor onrust en rechtsonzekerheid’, zegt Wortelboer, die vervolgens een stuk over de kwestie schreef voor het rechtshistorisch juridisch genootschap ‘*Pro Excolendo*’. ‘Maar ook dat is niet ongewijzigd gepubliceerd. Ook daar wilde men de vingers er niet aan branden.’

PUBLIEKRECHTELIJKE Vernieuwing

Vervolgens schreef prof. mr. P. de Haan, oud-hoogleraar onroerendgoedrecht en bestuursrecht aan de TU Delft en de VU Amsterdam een artikel in *WPNR*. ‘Toedeling van beklemrechten bij ruil- en herverkaveling’, in maart 2004. Dit gebeurde op verzoek van onder meer het Kadaster en het toenmalige

ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. De Haan kwam tot de conclusie dat het ontstaan van het bekleemrecht zoals dat gebeurt na een wettelijke ruilverkaveling niet een originele privaatrechtelijke verkrijging is, maar slechts een publiekrechtelijke vernieuwing. Volgt men deze interpretatie, dan is er niets aan de hand. De notaris hoeft zijn ministerie niet te weigeren en er is geen reden om aan de rechtsgeldigheid van eerdere toedelingen te twijfelen, zodat opvolgende verkrijgers ook zijn beschermd. De Haan besloot zijn bijdrage met: 'Het publiekrecht heeft ook wel eens iets vóór op het privaatrecht.'

Volgens Wortelboer is dit artikel uitsluitend 'pour besoin de la cause' geschreven, terwijl de redenering nauwelijks te volgen is. 'In 2007 heb ik mijn vragen schriftelijk per deurwaardersexploitant laten betekenen aan een rechter-commissaris in een wettelijke ruilverkaveling. Die antwoordde dat de oplossing van De Haan, die ook werd gevolgd door de Directie Landinrichting, de juiste was. Dat biedt misschien een uitweg, maar geen antwoord op het principiële punt.' Een brief die Wortelboer in 2009 aan alle Tweede Kamerfracties schreef, leverde geen resultaat op.

REPARATIEWETGEVING

Afina Wibbens-de Jong stipt het probleem aan in het *Handboek Registergoederenrecht*. Zij noemt de oplossing van De Haan, maar geeft de notaris die een wettelijke ruilverkaveling met bekleemrechten moet passeren en twijfelt over de rechtsgeldigheid, een aantal alternatieven in overweging, waaronder dienstweigering. 'Reparatiewetgeving met terugwerkende kracht zou de mooiste oplossing zijn', schrijft zij. Desgevraagd zegt Leon Verstappen, hoogleraar notarieel recht in Groningen, dat ook hij hier achter staat, maar dat het de vraag is of die wetgeving er komt. 'Het is geen prangend probleem. Na zoveel ruilverkavelingen kun je niet zeggen dat al die rechten nietig zijn. Ik acht het ondenkbaar dat een rechter zo zou oordelen. Aanvaardt die uitleg van De Haan maar, zou ik zeggen, ter wille van de praktijk.'

Van Velten, nu als adviseur verbonden aan Boekel De Nerée, vindt reparatiewetgeving ook nog steeds de beste oplossing. 'In de opvolger van de Landinrichtingswet, de huidige Wet inrichting landelijk gebied (Wilg) of in de Overgangswet NBW. En dan zo simpel mogelijk: een bepaling dat bekleemrechten weliswaar niet meer gevestigd kunnen worden, maar dat er een uitzondering is bij wettelijke ruilverkaveling. Zo'n wetsbepaling kan er snel komen, dat is bijvoorbeeld gebeurd naar aanleiding van het arrest van de Hoge Raad over kabels en leidingen. Maar komt die wetsbepaling er niet, dan moeten we De Haan maar volgen, iemand overigens die er meer van wist dan wie ook.'

Er zit weinig anders op, want een woordvoerder van staatssecretaris Bleker van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie laat weten dat het ministerie van mening is dat de uitleg van De Haan de juiste is: 'Reparatiewetgeving is niet aan de orde, aangezien de huidige werkwijze in de landinrichting met betrekking tot onroerende zaken die zijn onderworpen aan het recht van bekleemning niet strijdig is met enige wettelijke bepaling.' Wortelboer: 'Onbegrijpelijk dat de wetgever deze weeffout laat zitten.' ■

Notaris moet uitkijken
met beleggingsfondsen

Brand vingers niet aan lauwe grond

De notarissen die in de jaren negentig participatieovereenkomsten van beleggers in hardhout vastlegden in akten zijn bij de tuchtrechter met de schrik vrijgekomen. Nu waarschuwen de Autoriteit Financiële Markten (AFM) en de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) notarissen ervoor goed uit te kijken wanneer zij hand- en spandiensten verlenen bij beleggingen in grond. AFM-boetes vallen niet onder de dekking van de beroepsaansprakelijkheidsverzekering.

TEKST Lex van Almelo | BEELD Truus van Gog

Als het einde van de twintigste eeuw nadert, verkennen notarissen de grenzen van de commercialiteit. De marktwerking is zojuist ingevoerd. Investeren in duurzame bomen lijkt verantwoord, want de bomen lijken de hemel in te groeien. De Autoriteit Financiële Markten (AFM) bestaat nog niet. De slogan 'Resultaten uit het verleden zijn geen garanties voor de toekomst' doet nog geen opgeld. Beleggingsfondsen halen consumenten over te investeren in bomen. Na acht jaar zullen de beleggers delen in de winst die de eerste houtkap oplevert. Bij twee van die fondsen – Robinia Gold en Groen Invest Nederland (GIN) – leggen notarissen duizenden participatieovereenkomsten vast in akten. Vier notarissen en vijf kandidaat-notarissen op de Utrechtse Heuvelrug passeren 1.150 akten van Robinia Gold. GIN laat een notaris en een waarnemend kandidaat-notaris uit de Bommelerwaard tussen 1996 en 2001 in totaal 5.800 akten passeren. Bij GIN leggen de participanten gemiddeld zo'n 22.500 gulden in. Volgens de brochure zal het rendement 700 procent bedragen, een eindwaarde van 9.375 gulden is gegarandeerd. De kandidaat-notaris van het kantoor in de Bommelerwaard, die in 1996 elders tot notaris wordt benoemd, treedt tot 2005 op als voorzitter van de Stichting Vruchtgebruik Robinia (Stivru). Als GIN failliet gaat, zal deze stichting alle verplichtingen overnemen die voortvloeien uit de participatieovereenkomsten. Op één na worden alle akten gepasseerd op basis van een

volmacht die de participanten bij de aankoop hebben verleend. De notarissen zien en *belehren* de participanten niet. En in de meeste gevallen krijgen de participanten de conceptakte niet rechtstreeks van de notaris.

VERTROUWEN BESCHAAMD

Als de *Robinia pseudoacacia*, het Hollandse hardhout, in de polder door weersomstandigheden en/of onvoldoende onderhoud na acht jaar niet meer is dan wat 'dode struiken', beginnen de eerste beleggers te morren. Nationale Nederlanden had er in 2000 al geen fiducia meer in. Zij kocht toen voor enkele miljoenen de verzekering af die teruggave van de inleg garandeert. Toch zijn daarna nog participaties verkocht. De woede en teleurstelling van de beleggers richt zich niet alleen op de directeur van het fonds, maar ook op de accountant die goedkeurende verklaringen heeft afgegeven. En niet te vergeten op de notarissen die door hun bemoeienis de schijn van betrouwbaarheid gaven aan de producten. Enkele reacties van gedupeerden op een discussieforum van Omroep Max illustreren dat. 'We werden gelokt door de notariële akte, de verzekering bij Nationale Nederlanden ...' 'Zelfs de Notaris kun je dus ook niet meer vertrouwen ...' 'Zo'n 72 miljoen euro's blijkt onverklaarbaar verdwenen te zijn, NB onder het toezien en goedkeurend oog van notarissen en accountants.' Een deel van de gedupeerde beleggers verenigt zich in stichtingen die de betrokken notarissen aanklagen.

TE LAAT

De gang naar de tuchtrechter verloopt voor de gedupeerden niet bevredigend. Wij beperken ons hier tot GIN. Behalve het vastleggen van de rechten en verplichtingen in akten heeft de notaris zich beziggehouden met het individualiseren van percelen, de administratieve afhandeling van de gelden via de derdenrekening en het vestigen van het recht van vruchtgebruik. Bij de tuchtklacht staan alleen de bemoeienissen met de participatie-akten ter discussie. De kamer van toezicht in Arnhem verklaart het merendeel van de klachten niet-ontvankelijk, omdat de klachten te laat zijn ingediend. De wel ontvankelijke klachten worden deels gegrond verklaard. Ongegrond is de klacht over belangenverstremgeling van de toenmalige kandidaat-notaris die optrad als voorzitter van de Stivru. Ongegrond is ook de klacht dat de notaris de participatie-akten heeft gepasseerd,

terwijl hij wist dat de zekerheidsstelling onvoldoende was. Volgens de kamer zijn deze verplichtingen wel nagekomen en hoefde de notaris niet na te gaan in hoeverre die zekerheidsstelling toereikend was. In de ogen van

Window dressing

Een vastgoed-bv uit het oosten van het land verkoopt geen participaties in grond, maar ontwikkelt onder meer villa's in Costa Rica. Het bedrijf heeft in het verleden obligatieleningen uitgegeven die inmiddels zijn uitgekeerd. Toen de onderneming begon, liet zij de cijfers vier keer per jaar controleren door de accountant en schakelde zij notarissen in om overeenkomsten vast te leggen en een deel van de administratie bij te houden. Het voordeel

de kamer staat evenmin vast dat de notaris en kandidaat-notaris zich bemoeid hebben met de promotie van de producten. Verder oordeelt de kamer dat van de notarissen en kandidaat 'niet kan worden verwacht dat zij ten behoeve van de participanten natrekken of De Nederlandsche Bank een vergunning heeft verstrekt aan GIN'.

VERBLINDEnde REVENUEN

Gegronnd is de klacht dat de twee zich niet op de hoogte hebben gesteld van de informatie op grond waarvan de participanten de overeenkomst hebben getekend. Als de notaris en de kandidaat dat wel hadden gedaan, zouden zij hebben geweten dat het gegarandeerde eindbedrag wel in de brochure stond maar niet in de akten. Zeker gezien het grote aantal contracten had het 'des te meer voor de hand gelegen' dat de notaris dit had nagegaan. De kamer van toezicht voegt daaraan toe: 'Dit klemt te meer omdat voor deelname aan het project geen notariële akte was geëist. Door de overeenkomst notarieel vast te leggen, wordt de suggestie gewekt dat de notaris zorgdraagt voor de belangen van GIN en de participanten.' Alleen de notaris krijgt een douw. Door vijf jaar mee te werken aan een project waarin bijna

was dat de beleggers dankzij de notariële akten een executoriale titel hadden om zonodig hun geld terug te halen. Nu het bedrijf een gevestigde naam is, wil het volgens een woordvoerder niet meer de schijn van 'window dressing' wekken en schakelt het alleen notarissen in als dat nodig is. Bij de levering van de villa's in Costa Rica zijn geen Nederlandse notarissen betrokken.

zesduizend participanten ongeveer 130 miljoen gulden investeerden, heeft hij lange tijd een ongewenste toestand laten voortbestaan. De kamer kan zich niet aan de indruk onttrekken dat de notaris 'bij het verlenen van zijn diensten en het passeren van de akten meer oog heeft gehad voor de daaraan verbonden revenuen dan voor de belangen van de participanten, die hij als instrumenterend notaris (mede) diende te behartigen'.

CLAIMS

In hoger beroep heeft de notariskamer van het Gerechtshof Amsterdam de gegronnd verklaarde klachten tegen de notaris en de kandidaat niet-ontvankelijk verklaard. (Omdat de verjaringstermijn niet pas begint te lopen als de gedupeerden tot de conclusie komen dat het handelen of nalaten van de notaris onjuist was.) Hetzelfde is gebeurd met de klachten tegen de (kandidaat-)notarissen in de Robinia Gold-zaak. Maar er staat nog geen punt achter de zaak. Advocaat Honoré van Schuppen van de gedupeerde beleggers begint nog civiele procedures tegen de notarissen. Daarbij moet hij aantonen dat de notarissen met hun optreden de schade mede hebben veroorzaakt. Of dat lukt, is nog maar de vraag.

Volgens beroepsaansprakelijkheidsmakelaar Aon valt het momenteel wel mee met de claims wegens dit soort kwesties. Ernst Jan van Toorenburg, manager Claims bij Aon Professional Services: 'Sinds 2004 hebben we ongeveer vijf van dit soort claims gehad. Het gaat dan al gauw om forse financiële belangen.' Maar dat wil niet zeggen dat er geen nieuwe claims kunnen komen. Er zit tenslotte altijd enige tijd tussen het moment waarop de beroepsfout wordt begaan en dat waarop de claim wordt ingediend. Van Toorenburg drukt notarissen

Klumpers

Wij zijn inkopers van
GOUD - ZILVER - DIAMANT
Bel ons voor een vlotte afhandeling: 070 363 1515

De opbrengst wordt per omgaande op de derdenrekening overgemaakt.

Klumpers Goud- & Diamanthehandel bv Nieuwstraat18-b 2266 AD Leidschendam
Telefoon: 070 363 1515 Fax: 070 345 3045 Email: dezaak@klumpers.info BTW: NL006167548.B01 KvK: 27096327
Postbankrekening: 6330 Bankier: ING Den Haag rekeningnummer 66 77 66 995

Voor inlichtingen over tarieven, plaatsingen en
combinatiekortingen van **personeelsadvertenties** voor:

Notariaat
magazine

WPNR

Juristopmaat
de carrièresite voor jurister

kunt u contact opnemen met:

Sales & Services, contactpersoon: Gerrit Kulsdom
Tel. 0229 - 211 211, E-mail: administratie@salesandservices.nl

Accountancy is ons vak, het Notariaat ons specialisme

BNA *Bureau Notariaat & Advocatuur*
Meesters in accountancy

IN 1987 BEGONNEN ALS PION(IER), IN 2012 GROOTMEESTER!

BNA is als administratiekantoor begonnen, en in 25 jaar uitgegroeid tot de grootste branche-accountant binnen het Notariaat. Sinds de oprichting van BNA in 1987 is de notariële wereld sterk veranderd. En deze verandering zal zich nog verder doortrekken. De nieuwe Notariswet zal een van de ontwikkelingen zijn die invloed heeft op uw bedrijfsvoering. Als BNA volgen wij de ontwikkelingen op de voet. Wij helpen u bij het tactisch schaakspel dat de notariële onderneming tegenwoordig is.

WIJ ONDERSTEUNEN U DAAR, WAAR U HET NODIG HEEFT
Daar zijn wij groot mee geworden!

Rosemarie Wielinga-de Winter RA
Pieter den Ouden AA

25 jaar

Oude Utrechtseweg 26-28
3743 KN Baarn

Postbus 1008
3740 BA Baarn

T (035) 693 64 44
F (035) 693 95 55

info@bna-lodder.com
www.deNotarisPraktijk.nl

in elk geval op het hart zich bij het aanvaarden van dergelijke opdrachten vooral af te vragen of zij als notaris echt iets toevoegen. Of dat zij met hun betrokkenheid mogelijk de schijn van betrouwbaarheid wekken.

LAUWE GROND

De aanbieders van participaties in hardhout zijn inmiddels van de Nederlandse markt verdwenen. De AFM maakt zich nu zorgen over beleggingen in 'lauwe grond'. De AFM waarschuwt notarissen vooral voor fondsen waarbij particulieren investeren in grond waarvan de waarde zogenaamd zal stijgen als het bestemmingsplan verandert. De kamer van toezicht in Arnhem vond het in de GIN-kwestie niet nodig dat notarissen controleerden of een beleggingsvehikel wel een vergunning heeft van de toezichthouder. De AFM, die sinds 2006 toezicht houdt op aanbieders van, bemiddelaars in en adviseurs over beleggingsobjecten, hecht hier wel veel waarde aan. De notaris moet dan echter wel weten wanneer er sprake is van een vergunningplichtige activiteit inzake een beleggingsobject. De criteria daarvoor zijn te vinden in artikel 1:1 van de Wet op het financieel toezicht (Wft) (zie kader). Bij beleggingen in grond moet de notaris die overweegt zijn diensten aan te bieden, er vooral op letten of het beheer van de grond hoofdzakelijk wordt uitgevoerd door een ander dan de verkrijger. Beheer betekent in dit verband elk soort onderhoud aan de grond en de zorg voor alle eventuele juridische verplichtingen die uit het eigendom van de grond voortvloeien.

BOETE 2 MILJOEN

De AFM ziet dat in de leveringsakten aan de beleggers soms het 'recht van voortgezet gebruik' van de verkochte kavels is opgenomen. De kavels grond blijven na overdracht dan

in gebruik van de verkopende partij of van een derde. In dat geval moet de aanbieder een vergunning hebben, als tenminste ook aan de drie andere vereisten wordt voldaan. Soms staat in de leveringsakten dat de kavels grond 'vrij van pacht en/of van andere aanspraken tot gebruik' worden overgedragen. Dat staat er ten onrechte als de kavels in de praktijk in gebruik blijven bij de verkopende partij of een derde. Ook dan zijn de kavels aan te merken als beleggingsobjecten en is een vergunning nodig. Het is een economisch delict wanneer beleggingsobjecten ten onrechte zonder vergunning worden aangeboden. De overtreder riskeert dan een boete met een basisbedrag van 2 miljoen euro. De notaris die aan zo'n aanbieding meewerkt, riskeert als medepleger een flinke boete. En die wordt volgens Aon niet vergoed door de verzekeraar, omdat de beroepsaansprakelijkheidsverzekering in beginsel alleen de schade aan derden dekt als gevolg van een gemaakte beroepsfout. In hoeverre notarissen op dit moment in de fout gaan, kan de AFM niet zeggen vanwege haar geheimhoudingsplicht. 'Maar', zegt woordvoerder Marcel Proos, 'neem van mij aan dat wij een gegronde reden hebben om er aandacht voor te vragen.'

NOOIT MEER DOEN

Directiesecretaris Willem Geselschap van de KNB vindt dat notarissen dit soort fondsen het best kunnen mijden voor zover een notariële akte niet verplicht is. 'Zet geen stempel van betrouwbaarheid op iets dat je niet hebt gecontroleerd en niet kunt controleren. Brand je handen er niet aan!'

Een notaris die bij één van de hardhoutfondsen was betrokken en die genoemd noch geciteerd wil worden, laat ons desgevraagd weten dat het toen een andere tijd was. Nu zou hij het nooit meer doen. ■

Vergunningplicht

Volgens de Wft moet de aanbieder van participaties alleen een vergunning hebben als sprake is van een beleggingsobject. De vier vereisten daarvoor zijn (artikel 1:1 Wft):

1. een zaak, een recht op een zaak of een recht op het al dan niet volledige rendement in geld of een gedeelte van de opbrengst van een zaak, niet zijnde een product als bedoeld in de onderdelen b tot en met h van de definitie van financieel product in dit artikel,
2. die anders dan om niet wordt verkregen
3. waarbij aan de verkrijger een rendement in geld in het vooruitzicht wordt gesteld en
4. waarbij het beheer van de zaak hoofdzakelijk wordt uitgevoerd door een ander dan de verkrijger (artikel 2:55 lid 1 jo artikel 1:1 Wft).

Voldoet het object niet aan al deze eisen dan is het geen beleggingsobject en is geen vergunning nodig.

VRIJSTELLING

Er is ook geen vergunning nodig wanneer de aanbieder is vrijgesteld. Die vrijstelling geldt bijvoorbeeld wanneer een beleggingsobject ten minste 100.000 euro bedraagt. Tot 1 januari 2012 was dit bedrag 50.000 euro.

En
verder:

*‘Social media
is vooral
een kwestie
van géven’*

Hans-Willem Heetebrij, van Wassink & Vermeulen notarissen in het Gelderse Epe, is behalve kandidaat-notaris ook een gepassioneerd gebruiker van social media. Automatisering is niet iets om bang voor te zijn, vindt hij, maar juist om te omarmen.

TEKST Arnoud Veilbrief | FOTO Truus van Gog

Ik ben nogal actief op social media. Twitter, Facebook, LinkedIn, noem ze allemaal maar op. Ik ken de vooroordelen over Twitter. “Oh, dat medium waarop mensen zeggen dat ze koffie gaan drinken of naar de wc gaan.” Die mensen heb je natuurlijk, maar ik ken ze niet. Voor mij is het een heel waardevol instrument om ideeën, nieuws en persoonlijke wederwaardigheden uit te wisselen. Dat doe ik zowel privé als namens het kantoor. Alleen geloof en politiek houd ik er buiten.’

GEWELDIGE ACTIE

‘Social media is vooral een kwestie van géven. Tips, adviezen, zonder je op te dringen. Je hebt een huis gekocht, heb je hier of daar misschien al aan gedacht? Het geeft je kantoor naamsbekendheid, een dienstvaardige reputatie. En misschien onthouden mensen je naam en komen ze een keer naar je toe voor een akte of een advies. Dat is modern ondernemerschap. Het grind knarst niet meer vanzelf.’

‘Je kunt met social media zulke geweldige dingen doen. De KLM had een tijdje terug een heel leuke actie, “KLM Surprise” heette het. Passagiers die op Schiphol via Foursquare [een app waarmee een twitteraar doorgeeft waar hij zich bevindt - red.] lieten weten dat ze met KLM vlogen, werden nog voor ze vlogen door een team van KLM opgespoord bij de gate en kregen een persoonlijk cadeautje. Dat had het team gekozen door op de Facebookpagina van de passagiers te onderzoeken wat voor interesses die persoon had en waar hij heen vloog. Die mensen waren natuurlijk totaal verrast toen ze het presentje kregen.

Geweldige actie. Moet je voorstellen wat voor positieve *vibe* dat geeft rond je bedrijf! Op die manier zou je ook als notariskantoor een profiel van je klanten en toekomstige klanten kunnen opstellen. Door gegevens te combineren kun je ook nagaan waar iemand behoefte aan heeft of zal hebben. Echt, de mogelijkheden zijn nog lang niet uitgeput.’

VOOROP

‘Ik kwam hier in 2001 als student en ben blijven hangen, zoals dat heet. Mijn specialisme is bedrijfs- en agrarisch vastgoed. Ik doe onder andere grote ruilverkavelingen en bedrijfsovernames. Ik ben ook de ICT-deskundige van het kantoor, de liaison tussen de gebruikers en de ontwerpers. Ik werd al snel de systeembeheerder op dit kantoor, nu denk ik actief mee met Van Brug Automatisering en Stichting ECH. Ik weet er natuurlijk niet zo veel van als de softwareprogrammeurs zelf, maar ik kom een heel eind. En ik kan me in beide werelden verplaatsen. Ik weet precies wat mijn wensen zijn bij een nieuw systeem. Het gevolg van mijn interesse in automatisering is dat we nieuwe systemen hier altijd het eerste in huis hebben. Dat kost wat tijd, maar je loopt wel voorop. Ik zeg altijd: wat je kan automatiseren, moet je automatiseren. Je foutenmarges worden steeds kleiner. Want computers maken geen fouten, mits ze goed zijn ontworpen, natuurlijk.’

SCHERMEN

‘Als student deed ik aan roeien en aan schermen. Hier, in de bossen bij Wapenveld, loop ik hard om mijn conditie te verbeteren, want ik wil het schermen weer oppakken. Sinds kort is de site schermersport.nl ook in de lucht. Zelf gebouwd, dat is met Wordpress niet meer zo moeilijk.

‘Tevreden klanten blijven altijd het belangrijkste’

De domeinnaam hadden we tien jaar geleden al vastgelegd! Maar ja, het kwam er niet van. Werk, kinderen. Nu is de site eindelijk in de lucht. Binnenkort begin ik een blog, dat is mijn volgende stap op internet.’

TEVREDEN KLANT

‘Er wordt veel gepraat over de toekomst van het notariaat. Persoonlijk denk ik dat er toekomst is voor twee modellen. De ene is het kantoor dat volgens het motto “massa is kassa” werkt. Veel, ongecompliceerde zaken met een kleine marge voor mensen die de gang naar de notaris een verplicht nummer vinden. En dat is een hypotheekakte natuurlijk ook wel een beetje. Het andere kantoor levert hoogwaardige dienstverlening, en is vaak gespecialiseerd in een bepaald gebied. Tot die tweede voel ik me het meest aangetrokken. En ik denk ook dat met name die groep nog heel veel kan hebben aan de mogelijkheden van social media. Al blijven tevreden klanten altijd het belangrijkste. Een tevreden klant is een ambassadeur voor je kantoor. Daarbij vergeleken kunnen die social media eigenlijk wel de prullenbak in.’ ■

Onderzoek naar
communicatie en
notariaat

‘Een kaartje
sturen, kan
al heel goed
werken’

‘Laat iets van je persoonlijkheid zien’

Lisa van den Akker (21) uit Zoetermeer is in februari begonnen met een onderzoek naar communicatie en het notariaat. Zij wil er door middel van interviews achter komen hoe de notaris anno 2012 communiceert. Maken zij gebruik van social media? Benaderen zij hun klanten persoonlijk? En wat doen ze om nieuwe cliënten aan te trekken?

TEKST Jessica Hendriks | FOTO Truus van Gog

Haar tante is klerk op een notaris-kantoor, maar dat is dan ook meteen de enige link die Lisa van den Akker met het notariaat heeft. Een gezonde dosis nieuwsgierigheid en een idee van haar huidige stagebedrijf, communicatiebureau Luiken Karstens Custom Media uit Leiden, waren voor haar aanleiding om de communicatiemethoden van (kandidaat-)notarissen onder de loep te leggen. Dit doet zij voor haar studie communicatiewetenschap aan de Universiteit van Amsterdam. ‘De moeilijke tijd waar het notariaat nu doorheen gaat, maakt de sector voor mij juist een prachtig onderzoeksonderwerp. Ik heb begrepen dat dit vooral komt door de overgang naar vrije tarieven en de vrijere vestiging, maar dat ook de financiële crisis invloed heeft’, aldus Van den Akker. ‘En daar komt het wegstemmen

van het bestuur nog bij. Volgens mij een teken dat er verandering nodig is.’

PERSOONLIJKHEID

Op voorhand een oordeel vellen over de notariële sector kan de studente nog niet. Maar de aankomende maanden gaat Van de Akker op bezoek bij zo’n twintig kleine en grote notariskantoren in het land. Ze wil van haar gesprekspartners weten hoe zij communiceren. Via welke media? Is dit de afgelopen jaren veranderd? En waarom zijn bepaalde keuzes gemaakt? ‘Ik zie sommige kantoren en (kandidaat-)notarissen al op social media, dat is goed. Heel goed. Je moet tegenwoordig iets van je persoonlijkheid laten zien. Het is niet meer zo dat een notaris automatisch status en aanzien heeft. Mensen van mijn leeftijd, die over vijf jaar een huis gaan kopen, zoeken iemand op het internet. In eerste instantie zal dan worden gekeken naar prijs, maar als een notaris goed communiceert en wat van zichzelf laat zien, hebben “shoppers” best wel wat meer geld over voor dat stukje extra service en persoonlijkheid’,

zegt de studente. ‘Je kunt niet langer in je stoel blijven zitten en hopen dat mensen naar je toe komen. Maar ik denk ook niet dat het nodig is om een grote campagne op te zetten. Een kaartje sturen op de verjaardag van een cliënt kan al heel goed werken. Of bel iemand in je klantenlijst eens op.’

BEWUSTWORDING

Van den Akker wil het onderzoek in augustus af hebben. Dan is ze ook klaar met haar bachelor opleiding communicatiewetenschap en wil ze de journalistieke kant op. Toch is het voor haar met dit onderzoek dan nog niet gedaan. ‘Mijn stagebedrijf Luiken Karstens Custom Media wil het onderzoek gaan publiceren. En ikzelf wil het notariaat bewust maken van, en adviseren over communicatie. Ik verwacht dat vooral het bewustwordingsproces nog aardig op gang moet worden gebracht’, besluit ze. ■

Lisa van den Akker is te volgen via
www.twitter.com/NotariaatLKCM

Analyse fraude door BFT moet anders

In *Notariaat Magazine*, december 2011, gaf Dirk Kolkman, toezichthouder WWFT bij het Bureau Financieel Toezicht (BFT), het notariaat tips voor het signaleren en voorkomen van vastgoedfraude. Advocaat Ellen Timmer (Pellicaan Advocaten uit Capelle aan den IJssel) vindt dat zijn artikel 'Herkennen van katvangers en stromannen' geen leidraad voor het notariaat oplevert.

Het kennelijke doel van het artikel is om notarissen meer *guidance* te geven bij hun activiteiten op grond van de notarisregels en de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft). De auteur is daar naar mijn mening niet in geslaagd. Na een lange inleiding over de witwasbestrijding wordt de stroman gedefinieerd als een persoon die optreedt onder eigen naam, maar als werktuig van een ander handelt. Een katvanger is een persoon die in de akte, net als een stroman, optreedt onder eigen naam. Een stroman is vaak een tussenschakel terwijl een katvanger vaak eindschakel is en geen verhaalsmogelijkheid biedt. Kolkman

geeft wel definities van stroman en katvanger (waar wel iets op valt af te dingen), maar over het herkennen van deze lieden worden we niet veel wijzer.

De informatie in het artikel roept bij mij veel vragen op. Wat bedoelt Kolkman in de eerste volzin met het 'niet de feitelijke beschikkingsbevoegdheid' hebben? Hoe kun je dat waarnemen? Hij schrijft dat de hypotheek niet wordt betaald, maar dat wil nog niet zeggen dat er hypotheekfraude is. Waar blijkt dat dan uit? Wat bedoelt de auteur met illegaal onderverhuren? Is dat onderverhuren in strijd met het huurcontract? Dat is misschien in strijd met de hoofdhuurovereenkomst, maar niet strafbaar. Kortom, dit is informatie waar een dienstverlener voor de praktijk niets aan heeft.

Vervolgens komt Kolkman met indicaties voor het herkennen van een stroman, waarop dezelfde reactie kan worden gegeven. Zo vraag ik mezelf af waarom de door Kolkman genoemde indicaties op een stroman wijzen. Zijn voorbeelden kunnen net zo goed betrekking hebben op de opdrachtgever zelf. Verder noemt hij een aantal feiten die zeer goed in

gewone ondernemingssituaties kunnen voorkomen, zoals een familierelatie, het ontbreken van financieringsvoorbehoud of waarborgsom, het niet naleven van de waarborgsom en dat verkoper een lening aan koper verstrekt. Tot slot noemt Kolkman een aantal feiten die voor een dienstverlener onzichtbaar zijn, zoals dat de winst van een transactie bij een particulier terecht komt of dat de winst wordt afgeroomd met commissies. Het probleem van de informatie die Kolkman hier geeft, is dat het volledig is geschreven vanuit de optiek van de kennis die de opsporingsinstanties hebben. Hij probeert zich niet te verplaatsen in de positie waarin de notaris verkeert en de manier waarop de notaris gegevens krijgt aangeleverd. Het lastige van witwastransacties is dat zij er zo gewoon uitzien. Ik denk dat als BFT meer *guidance* aan de dienstverleners wil geven, de fraudezaken op een geheel andere manier geanalyseerd moeten worden om voor de praktijk van notarissen bruikbare indicaties op te leveren. Daarbij zal het veelal gaan om een combinatie van feiten die leiden tot een vermoeden van witwassen.

Ellen Timmer, advocaat

Reactie Dirk Kolkman op kritiek Ellen Timmer:

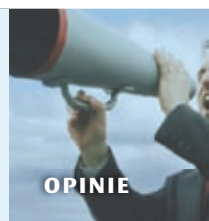
Mevrouw Timmer vindt mijn aanwijzingen voor het herkennen van stromannen en katvangers niet concreet genoeg. In hoeverre de aanwijzingen voor stromannen of katvangers zichtbaar zijn voor de notaris is echter afhankelijk van het concrete feitencomplex. In geval van twijfel dient de notaris nader onderzoek te doen. De notaris kan en moet vragen stellen over de achtergrond van partijen, de motieven voor hun aankoop, de behaalde transactiewinst en de gelopen risico's.

Volgens Timmer is het voor de notaris niet zichtbaar dat de winst van een transactie bij een particulier terecht komt. De Hoge Raad denkt daar blijkens de Surinaamse

stroman-arresten duidelijk anders over (HR 30 oktober 2007, NJ 2008/115 en artikel mr. B.C.M. Waaijer WPNR 2008, 6759). Financiële problemen van een katvanger kunnen blijken uit hypothecaire herfinanciering van persoonlijke schulden of het ontvangen van leningen om de transactie te passeren. Door een kadastrale recherche op naam op te vragen en bijbehorende leveringsakten, kan de notaris vaststellen of de koper meerdere panden op zijn naam heeft staan. Uit de leveringsakten blijkt of de koper voornemens was om het pand te gaan bewonen. Op 30 juni 2009 (LJN BJ0677) en 18 januari 2011 (LJN BP1083) heeft het Hof Amsterdam twee notarissen uit het ambt ontzet in verband met het meewerken aan ongeoorloofde ABC-transacties en hypotheekfraude. Het hof bevestigt het oordeel van de kamer Rotterdam (in eerste aanleg) dat

op basis van de aanwezige signalen van de notaris mag worden verwacht dat hij vragen stelt zoals: Waarom zijn het steeds dezelfde handelaren? Waarom treedt veelal dezelfde persoon als B op? Waarom wordt B veelal vergezeld van A? Waarom wordt de winst aan derden uitbetaald? Waarom wordt steeds gebruikgemaakt van dezelfde, niet uit de regio afkomstige taxateur? Waarom koopt C binnen een kort tijdsbestek meer dan één huis voor eigen bewoning? En waarom worden er betalingen gedaan aan onduidelijke adviseurs? Uiteraard is de praktijk niet zwart-wit. De notaris is bij uitstek de professional die zelf een inschatting kan maken van de diepgang van zijn notariële onderzoekplicht.

Dirk Kolkman, toezichthouder WWFT

OPINIE

Vorbereidingen Vereniging van Notariële Registergoederen Specialisten (NRS) in volle gang

Een notariële vereniging op het gebied van het registergoederenrecht mag in het notariaat niet ontbreken. Het vastgoed bestrijkt een substantieel deel van de notariële werkzaamheden, maar er is nog geen vereniging die dit specialisme stroomlijnt en haar leden steunt zich (verder) te verdiepen in dit vakgebied. Een groep notarissen heeft hiervoor de NRS in het leven geroepen.

Bestuur NRS

Het NRS-bestuur bestaat (vooralsnog) uit voorzitter Willem van Delft (notaris te Nijmegen), Ed Boerkamp (notaris te Ede) en Mark Jonker Roelants (notaris te Leeuwarden). Hoog Management en Opleidingen, de organisatie die ook het secretariaat voert van de andere notariële specialistenverenigingen (EPN, VASN, VMSN en VOC), zal ook dit initiatief ondersteunen.

Wat biedt de NRS?

Net als bij de andere notariële specialistenverenigingen legt de NRS aan haar leden bepaalde kwaliteitseisen op met betrekking tot kennis en ervaring. De leden zullen een specialistische registergoedopleiding moeten hebben afgerond of aannemelijk maken dat zij voldoende 'vlieguren' hebben gemaakt op het gebied van het meer complexe registergoederenrecht. De NRS biedt haar leden de gelegenheid de kennis up-to-date te houden en die kennis naar een hoger niveau te tillen door het aanbieden van lezingen en studiebijeenkomsten die dieper op de specifieke materie ingaan dan gebruikelijk is.

Interesse?

Wilt u op de hoogte gehouden worden van de ontwikkelingen? Maak dan uw interesse kenbaar via info@nrs-notaris.nl. Uw ideeën zijn uiteraard ook van harte welkom.

UITGELICHT

CURSUSSEN

31 mei 2012 EPN-examentraining

Locatie: Utrecht (van 13.30 tot 17.00 uur in Aristo)

Docent: prof. dr. F. Sonneveldt

Kosten: 100 euro. Punten: 3 KNB/EPN

PE-punten. Casusonderwerpen: huwelijksvermogensrecht, erfrecht, fictiebepalingen, bedrijfsopvolgingsregeling Successiewet 1956, bedrijfsopvolgingsregeling Wet Inkomstenbelasting 2001, internationale aspecten

14 juni 2012 Schriftelijk EPN-examen

Locatie: Utrecht

Opgesteld door: prof. dr. F. Sonneveldt en prof. mr. A.H.N. Stollenwerck

Kosten: alleen voor de huidige EPN-leden kosteloos/aspirant- en niet-leden 125 euro

Alle prijzen zijn exclusief BTW.

Zie voor meer informatie www.epn-notaris.nl

VMSN: indienen verzoekschrift tot echtscheiding

Met het afwijzen van het wetsvoorstel van de 'echtscheidingsnotaris' is er voor notarissen een kans verdwenen om zelfstandig met de rechtbanken in contact te komen om de echtscheidingsverzoekschriften in te dienen. De VMSN heeft nu een andere manier gevonden om VMSN-leden toch op een eenvoudige wijze toegang te geven tot de rechter.

Via een landelijk opererend advocatenkantoor kunnen echtscheidingsverzoeken (ook met minderjarigen) in heel Nederland direct ingediend worden. VMSN heeft in samenwerking met het advocatenkantoor een protocol opgesteld en een vast (zeer concurrerend) tarief afgesproken. In verband met het protocol, de kwaliteitsbewaking en de gemaakte afspraken is dit arrangement alleen voor VMSN-leden beschikbaar. Zo hebben VMSN-leden direct toegang tot de rechter voor het indienen van verzoekschriften zonder dat er praktische bezwaren gelden, zoals het aanhouden van een rekening-courant met de rechtbanken en een apart bezoek aan de advocaten. Het protocol is zodanig ingericht dat de advocaten niet in

strijd handelen met hun beroepsregels. Het protocol is gepresenteerd tijdens de algemene ledenvergadering van de VMSN op 29 maart.

VASN: aspirant-lidmaatschap

Het is mogelijk om voorafgaand aan het volgen van de VASN Beroepsopleiding aspirantlid te worden. U dient dan de eerstvolgende Beroepsopleiding te voltooien waarna u volwaardig lid wordt.

Aanvang van de opleiding wordt mede bepaald aan de hand van getoonde interesse. Vrijblijvend vooraanmelden is daarom gewenst.

Meer informatie: www.vasn.nl of stuur een bericht aan info@vasn.nl.

VASN: agrarisch getinte locaties

De VASN organiseert ongeveer vijf inhoudelijke bijeenkomsten per jaar. Regelmatig wordt hierbij gezocht naar een alternatieve locatie die verband houdt met een agrarisch onderwerp. Leden worden op deze manier geïnformeerd voor en geïnformeerd over diverse onderwerpen. Ook geven bijeenkomsten op deze locaties extra binding met het specialisme. Zo vindt de cursus 'Financiële Erfpacht' op 30 mei plaats op locatie van het evenement Outdoor Gelderland.

VERENIGINGSNIEUWS

SVNO: specialisatie belangrijk voor kandidaat-notarissen

'Je gaat het pas zien als je het door hebt', een bekend citaat van een oud-voetballer, tevens commissaris in een beursfonds. Inmiddels voelt hij zichzelf vast ook specialist in het ondernemingsrecht. Maar de SVNO (Specialisten Vereniging Notarieel Ondernemingsrecht) ziet dat net even anders.

Waarom is specialisatie voor kandidaat-notarissen belangrijk? Kandidaat-notarissen met ambitie staan voor een keuze. Ga ik als generalist of als specialist verder? Echte specialisten maar ook degenen die dat willen worden, kiezen voor de SVNO. Zonder Grotius of wetenschappelijke publicaties kun je aspirantlid worden.

De SVNO zal nog voor de zomer haar eerste bijeenkomst houden. Laat dus snel iets van je horen. Tijdens de komende ALV op 24 april zit de SVNO in het panel over notariële specialisatie. Je kunt ons bereiken op: secretariaat@svno.nl.

NVB akkoord met voorblad modelopinie

De Nederlandse Vereniging van Banken (NVB) is akkoord met het door de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) opgestelde voorblad van de modelopinie erfpacht. In dit voorblad wordt de aansprakelijkheid van de notaris voor de afgegeven opinie ingekaderd.

VERZEKERINGSWEZEN BEKIJKT MODELOPINIE EN VOORBLAD

De KNB heeft de modelopinie en het voorblad nu voorgelegd aan het verzekeringswezen, ter bevestiging dat de afgifte van erfpachtopinies onder de dekking valt. Na terugkoppeling zal de KNB de startdatum voor de afgifte van

opinies bepalen. Het model voor de opinie, het voorblad en andere relevante informatie, waaronder een aantal 'voorbeeldopinies', zal dan beschikbaar komen op Notarisnet.

KNB DRINGT AAN OP VERLENGING GELDIGHEID

De 'Criteria voor financierbaarheid van erfpachtrechten, gevestigd vóór 1 april 2012' die de NVB in oktober 2011 heeft gepubliceerd, gelden tot 1 april 2012. Deze criteria zijn van toepassing bij aankoop door een particulier van een erfpachtrecht, uitgegeven door een niet-overheidsorgaan, waarbij als verkoper eveneens een particulier optreedt. De NVB heeft op dit moment nog geen nieuwe criteria gepresenteerd die zien op financierbaarheid van na 1 april 2012 te vestigen erfpachtrechten.

De aansprakelijkheid van de notaris wordt voor de afgegeven opinie ingekaderd

Er kunnen nu dan ook nog geen nieuwe model-erfpachtvoorwaarden worden opgesteld, die aan de nieuwe criteria voldoen. De KNB heeft er bij de NVB sterk op aangedrongen de geldigheid van de huidige criteria voor onbepaalde tijd te verlengen. Op dit moment is nog onzeker of de NVB aan dit verzoek gehoor zal geven.

Nadere informatie: KNB, Jacqueline Peter, telefoon 070 3307139 (njb@knb.nl)

KNB stuurt brief met bezwaren energielabel

De Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) heeft zowel principiële als praktische bezwaren tegen de wijze waarop handhaving van het energielabel wordt voorgesteld. De KNB doet daarom een dringend beroep op de Tweede Kamer om het voorstel ook vanuit juridisch perspectief kritisch te beoordelen en daarop aan te passen. Dit heeft de KNB de Kamer per brief laten weten.

Het wetsvoorstel wil de Woningwet aanpassen om op die manier te voorzien in de handhaving van de aanwezigheid van een energielabel. Bij deze handhaving is een rol aan de notaris

Bij handhaving moet de notaris dienst weigeren bij het passeren van een overdrachtsakte zonder energieprestatiecertificaat

toegedeeld. Deze moet dienst weigeren bij het passeren van een overdrachtsakte van een gebouw, als geen energieprestatiecertificaat (EPC) is afgegeven.

ZWARE OVERTREDINGEN

De KNB heeft in het verleden al aangegeven dat dienstweigering uit proportionaliteits-overwegingen een te zware sanctie is die vooral de koper treft. Volgens de wet moet een notaris altijd een leveringsakte passeren wanneer is voldaan aan de eisen van levering, behalve als sprake is van enkele zwaarwegende uitzonderingen. Dienstweigering gebeurt alleen bij het voorkomen van zware overtredingen en misdrijven zoals vastgoedfraude, witwassen of misbruik van handelingsonbekwame mensen.

EXTRA KOSTEN

De KNB heeft ook praktische bezwaren tegen het voorstel. Belangrijk is dat de notaris eenvoudig kan controleren of een EPC is vereist. Wat als niet bekend is of een EPC nodig is? Moet een notaris dan de akte passeren? En als achteraf blijkt dat de akte ten onrechte is gepasseerd, welke gevolgen heeft dit voor de geldigheid van de akte? Ook het controleren of het vereiste certificaat is afgegeven en op welke datum moet eenvoudig zijn vast te stellen. Zo niet, dan zullen burgers en bedrijven met extra kosten worden opgezadeld. De KNB vindt dan ook dat het kabinet met dit voorstel geen adequate oplossing biedt voor het vraagstuk, maar kiest voor het doorschuiven van het probleem naar burgers en bedrijven.

Nadere informatie: KNB, Renée Albers-Dingemans, 070 3307139 (njb@knb.nl)

Campagne Zó zijn we niet getrouwd in lokale media

Vanaf eind maart biedt de KNB twee kant-en-klare artikelen die notaris-kantoren zelf kunnen inzetten voor plaatselijke kranten of lokale websites. U kunt de artikelen naar wens uitbreiden of inkorten. Daarnaast kunt u in het kader bij het artikel uw logo en kantoorgegevens neerzetten. Beide artikelen zijn te vinden op de speciale campagnepagina voor notariskantoren op NotarisNet.

Verder zijn een drietal posters beschikbaar met de campagnebeelden, die u zelf kunt laten drukken of printen op posterformaat.

Ook die kunt u op uw website tonen. De campagnepagina bevat diverse onderdelen uit de campagnewebsite www.zozijnwenietgetrouwd.nl die u op eenvoudige wijze kunt invoegen in uw kantoorwebsite. Denk aan de online tests, de brochure *Samen Verder* en de internetbanners.

Voor vragen over de campagne kunt u terecht bij de afdeling Communicatie van de KNB, Annelies van der Laan, telefoon 070 3307169 (a.vanderlaan@knb.nl)

Zó zijn we niet getrouwd!

Trouwen, geregistreerd partnerschap of samenwonen; wat past het best bij u? Bent u al jaren samen? Dan is het goed om eens na te gaan of de gemaakte afspraken nog wel passen bij uw huidige levenssituatie. Doe de test in 3 minuten en ontvang direct een advies met uw belangrijkste aandachtspunten.

Doe de online test op www.zozijnwenietgetrouwd.nl

Je regelt het bij de notaris

Voorbeelden van dienstweigering gevraagd

De KNB vraagt leden hun ervaring te delen als zij voorbeelden hebben van dienstweigering op basis van vermoedens. Deze ervaringen kunnen dienen als basis voor een verordening.

Soms moeten notarissen werkzaamheden weigeren omdat ze het vermoeden hebben dat die in strijd zijn met het recht of de openbare orde. De KNB wil dit graag weten. Aan de hand van die ervaringen kan de KNB de verordening

De verlaging van de grens van dienstweigering is er gekomen op verzoek van het notariaat

nader invullen waardoor notarissen in de toekomst een duidelijk handvat hebben.

REDELIJK VERMOEDEN

Op 1 januari 2012 is de grond voor dienstweigering verlaagd. Toen is een wijziging van artikel 21, tweede lid, van de Wet op het notarisambt in werking getreden. De notaris moet nu niet alleen dienst weigeren als er sprake is van een redelijke overtuiging van onoirbare zaken, maar ook bij een redelijk vermoeden.

ONDERBOUWEN

De verlaging van de grens van dienstweigering is er gekomen op verzoek van het notariaat. In vastgoedfraudezaken is meer dan eens het argument gebruikt dat de notaris zijn dienst

niet mocht weigeren omdat hij de reden daarvoor onvoldoende hard kon maken. 'Overtuiging' vereist namelijk dat de notaris met feiten kan onderbouwen waarom er sprake is van onoirbare zaken. Een redelijk vermoeden betekent dat de notaris eerder de conclusie kan trekken dat hij dienst moet weigeren.

Nadere informatie en meldingen van praktijkervaringen: praktijkuitoefening@knb.nl

Preadvies KNB 2012 over verdeling in de notariële praktijk

Op vrijdag 5 oktober 2012 vindt in 's-Hertogenbosch het jaarlijkse wetenschappelijk congres van de KNB plaats. Het dan te bespreken preadvies heeft als onderwerp 'Verdeling in de notariële praktijk'.

Verdelingen komen in de notariële praktijk veelvuldig voor en spelen op diverse terreinen. Gedacht kan worden aan verdelingen van nalatenschappen, huwelijksgoederengemeenschappen, ondernemingsvermogens en onroerende zaken. Aan een verdeling kleven diverse civielrechtelijke, fiscale en praktische aspecten. Gelet op het belang van dit onderwerp voor de notariële praktijk, heeft de KNB zeven wetenschappers en praktijkjuristen gevraagd hierover een preadvies te schrijven.

ONDERWERPEN

In het preadvies komen de volgende onderwerpen aan bod, geschreven door de volgende personen:

- I Een inleiding met een civielrechtelijke beschouwing van het begrip 'verdeling' (prof. mr. M.J.A. van Mourik)
- II Verdeling en overdrachts-, erf- en schenkbelasting (prof. mr. B.M.E.M. Schols)
- III Verdeling van ondernemingsvermogen (mr. R.L.M.C. Janssen)
- IV Verdeling en waarderingkwesties (R. Kooger RA)
- V Verdeling en de rechter (prof. mr. A.L.G.A. Stille)
- VI Verdeling en reële executieproblemen (mr. R.L. Albers-Dingemans)
- VII Verdeling en informele geschillenbeslechting (mr. F. Schonewille)

DAGPROGRAMMA

Het is de bedoeling voor het ochtendgedeelte een spreker van buiten de beroepsgroep uit te nodigen die een voordracht gerelateerd aan het onderwerp van het preadvies zal houden. Tijdens het tweede deel van de ochtend en tijdens het middagedeelte zal het preadvies worden besproken en zal volop gelegenheid bestaan voor vragen uit en discussie met de zaal. Het congres zal worden geleid door prof. mr. M.J.A. van Mourik.

Het preadvies is naar verwachting in juli gereed en wordt dan aan alle leden en aangeslotenen van de KNB toegezonden.

Onderzoek naar ruimtelijke ordening

Het ministerie van Infrastructuur en Milieu wil weten wat (kandidaat-)notarissen vinden van de website www.ruimtelijkeplannen.nl. Het ministerie is namelijk benieuwd naar de behoeftes van notarissen. Daarom heeft zij organisatieadviesbureau AEF de opdracht gegeven dit te onderzoeken. De wensen worden meegenomen in het verder ontwikkelen van de website. De introductie van de Wabo en de kabinetsplannen voor een nieuwe omgevingswet maken ontwikkeling van de website noodzakelijk.

PLANNEN EN VISIES BESCHIKBAAR VOOR IEDEREEN

Via deze website worden de plannen en visies van het Rijk, de provincies en de gemeenten beschikbaar gesteld aan iedereen die daar behoefte aan heeft. Dit is verplicht sinds het invoeren van de Wet Ruimtelijke Ordening in 2008. Inmiddels staan er ruim 15.000 plannen op. Het organisatieadviesbureau heeft een lijst met zeven vragen opgesteld. (Kandidaat-)notarissen wordt verzocht deze in te vullen en per e-mail te sturen naar R.Hagelstein@aef.nl.

KNB Cursusagenda

16 april 2012

Afwikkeling nalatenschap en testamenten, civiel en fiscaal

Inzicht krijgen in de civielrechtelijke en fiscale gevolgen van bij de boedelafwikkeling -te maken keuzes.

20 april 2012

Strategie en business planning (module Leergang Managementvaardigheden)

Een helder beeld krijgen van wat strategie is, en wat *do's* en *dont's* zijn bij strategievorming. Nadenken over de positie van het eigen kantoor en de omgeving waarin het opereert.

23 april 2012

Schenken en vererven van een aanmerkelijk belang

Aan de hand van praktijkscenario's worden risico's en (advies)kansen geïdentificeerd waar de deelnemer de dag na de cursus direct proactief inhoudelijk en commercieel mee aan de slag kan.

9 mei 2012

Prettig passeren

In deze cursus wordt op een praktische en leuke manier de belangrijkste tuchtrechtjurisprudentie en de regelgeving omtrent het ambt van notaris toegelicht.

15 mei en 12 juni 2012

Timemanagement

Hoe kunt u uw werk efficiënter indelen en effectiever omgaan met uw tijd?

21 mei 2012

Ontwerp het perfecte echtscheidingsconvenant

Welke onderwerpen moeten u regelen in het convenant en hoe kunt u dat het best doen?

24 mei en 28 juni 2012

Workshop Communicatie met de cliënt

Zorg dat uw cliënten bij u terugkomen. Leer bewuster omgaan en effectiever communiceren met uw cliënten.

29 mei 2012

Omzetbelasting onroerende zaken

In deze cursus wordt u in één dag volledig op de hoogte gebracht van de complexe fiscale wetgeving op vastgoedgebied.

29 mei 2012

Cliëntgericht, succes verzekerd (module Leergang Managementvaardigheden)

Belangrijke voorwaarden voor een succesvol cliëntgericht kantoor komen aan de orde en hoe u en uw collega's daaraan kunnen werken.

31 mei 2012

Conflicthantering

Op welke wijze lost u een (dreigend) conflict op of maakt u het beheersbaar?

.....
Dit is slechts een selectie uit het totale cursusaanbod. Voor meer informatie, inschrijven en het complete opleidingsaanbod: KNB, cursussen en congressen, telefoon 070 330 7125 (cursussen@knb.nl) of NotarisNet/opleidingsaanbod
.....

Te weinig onderzoek voordat een verklaring van erfrecht is afgegeven. Te weinig naar de kinderen geluisterd.

Uitspraak: *berisping*

Casus

Vader, Nederlander, is in 2002 in België gaan wonen. Hij is daar in 2005 getrouwd, een tweede huwelijk, en bewoonde een hem in eigendom behorend appartement. In Nederland bezat hij een woning en een onderneming. Op 14 oktober 2009 wordt hij weer in Nederland in de gemeentelijke basisadministratie ingeschreven en op 20 oktober 2009 is hij overleden.

De notaris heeft op 29 oktober 2009 een verklaring van erfrecht afgegeven. Zij is daarbij uitgegaan van de toepasselijkheid van Nederlands erfrecht. Onderzoek naar een testament in Nederland heeft niets opgeleverd. De notaris heeft verklaard dat haar onderzoek naar een testament in België evenmin iets heeft opgeleverd. Blijkens de verklaring van erfrecht is de tweede echtgenote als enige gerechtigd tot alle goederen die tot de nalatenschap behoren.

De twee kinderen wensen zich hier niet bij neer te leggen. Ze beginnen een procedure in België. Nadat de rechtbank in Antwerpen heeft vastgesteld dat Nederlands erfrecht van toepassing is, gaan ze in hoger beroep. Deze procedure loopt nog ten tijde van de klacht, die de beide kinderen indienen tegen de notaris. De kamer stelt voorop geen oordeel te geven over de vraag welk recht op de nalatenschap van toepassing is, omdat de tuchtprocedure zich daarvoor niet leent. De kamer onderzoekt of de notaris voldoende onderzoek heeft verricht, want volgens de klagers heeft zij dat verzuimd, hetgeen tot rechtsonzekerheid en een onjuiste verklaring van erfrecht heeft geleid.

Verder zijn de klagers van oordeel dat de notaris zich partijdig heeft opgesteld, onvoldoende informatie heeft verstrekt en niet oncoöperatief is opgetreden.

Overwegingen

De notaris was op de hoogte van de connectie met België. In een voorgesprek had de overledene aan de notaris meegedeeld dat hij toepassing van het Nederlandse erfrecht wenste. Bij zijn

overlijden stond hij in Nederland ingeschreven. Daarvan is de notaris uitgegaan. Zij was er niet van op de hoogte dat de erflater in België een appartement in eigendom had. Blijkbaar had zij daar niet naar geïnformeerd. Zij heeft niet onderzocht waar de erflater zijn laatste gewone verblijfplaats had, wat van belang is voor de vraag of Nederlands dan wel Belgisch erfrecht moet worden toegepast.

Het kan zijn dat de erflater de toepassing van Nederlands erfrecht wenste, al wordt dat door de kinderen tegengesproken. Als het waar is, had het in de rede gelegen dat de notaris dit in een testament had vastgelegd.

De notaris heeft te weinig onderzoek gedaan en heeft lichtvaardig een verklaring van erfrecht afgegeven.

Dat heeft ertoe geleid dat er rechtsonzekerheid ontstond en dat een procedure is begonnen.

De tweede echtgenote was de opdrachtgeefster van de notaris. Terecht heeft de notaris in dat stadium de kinderen niet geïnformeerd. Na het afgeven van de verklaring van erfrecht had zij dat wel moeten doen, temeer omdat er bij de kinderen veel vragen leefden. De kinderen verwijten de notaris dat zij hen al te formeel, te afstandelijk, heeft behandeld. De kamer is het daarmee eens: de notaris heeft zeer stellig vastgehouden aan haar eigen visie en is onvoldoende ingegaan op het op zichzelf verdedigbare en met argumenten onderbouwde standpunt van de klagers en heeft 'onvoldoende inlevingsvermogen' getoond.

De klacht is gegrond. De kamer overweegt dat 'door het handelen althans nalaten' van de notaris rechtsonzekerheid is ontstaan en rekent het de notaris aan dat zij onvoldoende heeft gedaan om deze rechtsonzekerheid zo veel mogelijk weg te nemen.

De kamer legt aan de notaris de maatregel van berisping op.

Kamer van toezicht Arnhem, 20 december 2011 (LJN YC0751)

Opmerking

Met internationaal erfrecht kan men gemakkelijk in de fout gaan! Het lijkt erop dat de kamer het de notaris vooral kwalijk neemt dat zij daar achteloos mee is omgegaan.

Toelaatbaarheid van het voeren van een bepaalde naam in een interdisciplinair samenwerkingsverband. Geeft de naam een onjuiste indruk over de aanwezigheid van een notaris op een bepaalde locatie binnen het samenwerkingsverband?

Uitspraak: *gegrond, geen maatregel*

Casus

Een notaris is een samenwerkingsverband aangegaan met een advocaat in een nabij gelegen gemeente. Zowel op het pand van de notaris als van de advocaat wordt met grote letters de vermelding X en A, advocatuur en notariaat weergegeven.

Een aantal notarissen heeft hierop een tuchtklacht ingediend. Zij menen dat de notaris in strijd handelt met artikel 9 van de Verordening Interdisciplinaire samenwerking omdat de indruk wekt dat op beide locaties van het kantoor notariële diensten worden verleend, terwijl dit feitelijk niet het geval is. Voorts staat op het briefpapier van het samenwerkingsverband vermeld: '[X] & [A] Advocatuur en Notariaat is een samenwerking van rechtspersonen en individuele advocaten en notarissen welke ieder voor zich, al dan niet in rechtspersoonvorm (BV) voor eigen rekening en risico hun praktijk uitoefenen.'

Hiermee wordt naar de mening van klagers ten onrechte de indruk gewekt dat men een beroep kan doen op een aantal notarissen, hetgeen niet het geval is.

De notaris voert aan dat hij voor het samenwerkingsverband van start ging, overleg heeft gehad met de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB). Naast de goedkeuring voor de interdisciplinaire samenwerking is hierbij gesproken over de naamvoering. De KNB heeft volgens de notaris aangegeven dat de naamvoering geen problemen zou opleveren. Hij heeft op basis van deze uitlatingen van de KNB erop vertrouwd dat de naamvoering voldeed aan de geldende regelgeving. Subsidiair stelt de notaris zich op het standpunt dat, anders dan klagers stellen, de naamgeving van het kantoor helemaal niet verwarrend is of een onjuiste indruk wekt. Het is zeer gebruikelijk dat twee notarissen onder één naam gemeenschappelijke naam waarin 'notarissen' voorkomt, naar buiten treden terwijl ieder een eigen

standplaats heeft in een andere gemeente. De naamgeving van dergelijke kantoren impliceert ook niet dat beide notarissen over en weer bij elkaar nevenvestigingen voeren.

Naast het voeren van verweer heeft de notaris een klacht tegen de klagers ingediend. De notaris meent dat klagers met hun rauwelijkse klacht de collegiale verhoudingen nodeloos onder druk zetten. Voorts is de naamgeving van de kantoren van verschillende klagers, indien de klacht tegen hem gegrond wordt verklaard, ook in strijd met de geldende regelgeving.

Overwegingen

Namens het bestuur van de KNB is goedkeuring verleend tot het aangaan van een samenwerkingsverband door notaris A en advocaat X. Daarnaast heeft de betrokken medewerker van de KNB aan de notaris – voor zover hier van belang – het navolgende geschreven: ‘Wij hebben telefonisch contact gehad over de naamsvoering van uw kantoor. Daarbij heb ik aangegeven dat wat de KNB betreft geen bezwaar bestaat tegen het voeren van de naam [X][A] advocaten en notarissen. Wij zouden daar dan ook geen klacht tegen indienen. Ik heb volgens mij wel aangegeven dat het uiteindelijk oordeel uiteraard aan de tuchtrechter is en dat u er op bedacht moet zijn dat eventuele collega-notarissen bezwaar zouden kunnen maken tegen het gebruik van de kantoornaam.’ De notaris heeft naar aanleiding hiervan de conclusie getrokken dat het hem vrijstond het samenwerkingsverband met mr. [X] aan te gaan en daarmee naar buiten te treden onder de naam [X][A] advocaten en notarissen. De te beantwoorden vraag is dan of de notaris zich heeft mogen verlaten op het standpunt van de KNB met betrekking tot de te voeren kantoornaam. Aan de KNB komt niet de wettelijke bevoegdheid toe het bepaalde in artikel 9 van de IDS 2003 terzijde te stellen. De KNB geeft ingevolge artikel 10 van de IDS 2003 slechts toestemming om een bepaald samenwerkingsverband aan te gaan, maar beslist niet over de wijze waarop dat verband zich mag presenteren. De notaris mocht dan ook niet afgaan op hetgeen hem van de zijde van de KNB daarover is medegedeeld, nog daargelaten dat de KNB daarbij

slagen om de arm heeft gehouden. Het hof is met de kamer van oordeel dat de wijze waarop de notaris samen met mr. [X] naar buiten is getreden in briefpapier, advertenties en gevelopschriften, bij het publiek de indruk kon wekken dat de notaris in [plaats b] en [plaats a] bijkantoren had waar hij notariële diensten aanbod. Aldus handelde de notaris in strijd met het bepaalde in artikel 9 van de IDS 2003, hetgeen tuchtrechtelijk laakbaar is. Met de kamer is het hof van oordeel dat de bepalingen van de IDS 2003 geen onnodige beperking van de marktwerking teweegbrengen en noodzakelijk zijn voor het doel dat met de verordening wordt beoogd, namelijk enerzijds de functioneel-inhoudelijke onafhankelijkheid en onpartijdigheid van de beroepsuitoefening van het notariaat te waarborgen en anderzijds mogelijk te maken dat die beroepsuitoefening plaatsvindt binnen een samenwerkingsverband met andere vrije beroepsbeoefenaren waarbinnen de samenwerkende deelnemers voor gezamenlijke rekening en risico praktijk uitoefenen of zeggenschap over de bedrijfsvoering met elkaar delen. Het hof acht het eveneens onjuist dat de notaris door zijn vermelding op het briefpapier suggereert dat het kantoor meer dan één notaris herbergt. Ook dit is een wijze van presentatie die een notaris niet past.

Al met al is het hof van oordeel dat de klachten van klagers gegrond zijn. Anders dan de kamer is het hof echter niet van oordeel dat vanwege de gegrondheid van de klachten de maatregel van waarschuwing passend en geboden is. Het hof neemt hierbij in aanmerking dat de notaris door de KNB op het verkeerde been is gezet. Bovendien heeft de notaris, nadat hij door klagers op het onjuiste van zijn handelen ten aanzien van het briefpapier en de aanduidingen van de spreekuur-advertenties in lokale weekbladen was gewezen, op die punten meteen de nodige aanpassingen verricht.

Voorts worden de klachten van de notaris tegen klagers ongegrond verklaard.

Hof Amsterdam, 23 juni 2011, 200.080.406/01 NOT (LJN BV5228)

Opmerking

Door de KNB is goedkeuring verleend tot het aangaan van een samenwerkingsverband door de notaris A met advocaat X.

De naamsvoering van het samenwerkingsverband maakt geen onderdeel uit van de IDS-toetsing. Indien blijkt dat een naam in strijd is met de regelgeving wordt daar wel melding van gemaakt. In dit geval was daar geen aanleiding toe, aangezien het nieuwe samenwerkingsverband optrad onder de naam X en A Advocatuur en Notariaat. Nadat de goedkeuring was verleend, heeft telefonisch contact plaatsgevonden met notaris A. Daarbij werd door hem de vraag gesteld of de naam X en A Advocatuur en Notariaat eveneens gevoerd mocht worden voor de kantoorvestiging waar geen notaris zat. Deze kantoorvestiging was niet gelegen in de vestigingsplaats van de notaris.

Er is telefonisch geantwoord dat dit wat betreft de KNB geen probleem was en dat er ook geen klacht zou worden ingediend, maar dat wel rekening gehouden moest worden met klachten van collega-notarissen. Ook werd daarbij gemeld dat het uiteindelijke oordeel of de naamgeving was toegestaan aan de kamer van toezicht was. De KNB adviseert daarom om in dit soort gevallen ook altijd overleg te voeren met de kamer van toezicht als toezichthouder. (bew. WG)

Op NotarisNet zijn naast bovenstaande uitspraken ook andere tuchtuitspraken te lezen. Nadere informatie: KNB, Willem Geselschap, telefoon 070 3307133 (w.geselschap@knb.nl)

PERSONALIA

Recent benoemd tot notaris

Rotterdam (in associatie met VAD Notarissen) **mr. M.M. Engelman**, kandidaat-notaris (2001);

Leidschendam-Voorburg (protocol mr. J. van Brummelen) m.i.v. 15 april 2012 mevrouw **mr. E.S. Voskamp**, notaris te Rijswijk;

De Marne (protocol mr. R. Greven) m.i.v. 1 mei 2012 **mr. G.C. Hilgen**, kandidaat-notaris (1999).

Eervol ontslagen op verzoek

mr. Q.C.M. Paantjens, notaris te **Venray**, m.i.v. 1 april 2012;

mr. M.G. Rebergen, notaris te **Amsterdam**, m.i.v. 1 april 2012;

mr. G.J. de Jong, notaris te **Leeuwarden**, m.i.v. 15 april 2012;

mw. **mr. E.S. Voskamp**, notaris te **Rijswijk**, m.i.v. 15 april 2012;

mr. R. Greven, notaris te **De Marne**, m.i.v. 1 mei 2012.

Wijziging plaats van vestiging

Bij besluit van de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie de dato 6 maart 2012 wordt de notariële plaats van vestiging van **mr. H.L.A.M. Lohman**, thans notaris in de gemeente Rotterdam, m.i.v. 16 april 2012 gewijzigd in de gemeente **Amsterdam** met behoud van zijn huidige protocol.

Bij besluit van de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie de dato 15 maart 2012 wordt de notariële plaats van vestiging van **mr. G.L.F. Sarneel**, thans notaris in de gemeente Reimerswaal, m.i.v. 1 april 2012 gewijzigd in de gemeente **Kapelle** met behoud van zijn huidige protocol.

Toewijzing protocol

De staatssecretaris van Veiligheid en Justitie heeft op grond van artikel 15 van de Wet op het notarisambt besloten het protocol en de overige notariële bescheiden van:

- mr. J.A.C. Smits, tot 1 januari 2011 notaris te Maasgouw, m.i.v. 1 maart 2012 toe te wijzen aan **mr. M.J.A. Schijns**, notaris te **Heythuysen**;
- mr. D.J. Timman, tot 1 januari 2011

notaris te Amsterdam, m.i.v. 1 april 2012 toe te wijzen aan **mr. M.M. Heslenfeld**, notaris te **Amsterdam**;

- mr. R.J.H.M. Simons, tot 15 januari 2011 notaris te Venlo, m.i.v. 1 april 2012 toe te wijzen aan **mr. P.H.J.M. Tijssen**, notaris te **Venlo**;

- mr. W.A.C. Haverkamp, tot 1 augustus 2011 notaris te Teylingen, m.i.v. 1 april 2012 toe te wijzen aan **mr. R. de Ruiter**, notaris te **Teylingen**.

Overleden

Op vijftigjarige leeftijd op 19 maart 2012 de heer **mr. J. van Opstal**, oud-notaris te **Bergen op Zoom**.

Hoogleraar

Willem Breehaer (1951) en **Steven Perrick** (1949) zijn per 1 januari 2012 benoemd tot hoogleraar op de bijzondere leerstoel Bijzondere onderwerpen Notarieel recht aan de Faculteit der Rechtsgeleerdheid van de Universiteit van Amsterdam (UvA). De leerstoel is ingesteld vanwege de Stichting tot Bevordering van de Notariële Wetenschap. De leeropdracht van Breehaer en Perrick is gericht op het overbrengen van kennis uit en het voorbereiden op de beroepspraktijk van het notarieel recht. Daarnaast gaan zij zich bezighouden met verbreding van het notariaat als onderwerp voor wetenschap door het vakgebied in een internationaal perspectief te plaatsen. Breehaer vertegenwoordigt de erfrechtelijke component en kennis uit de praktijk, terwijl Perrick bijzondere kennis en ervaring op het terrein van het internationale vennootschapsrecht borgt.

Goudswaard lid van Raad van Toezicht SNPF

Professor **Kees Goudswaard** is woensdag 21 maart benoemd tot lid van de Raad van Toezicht van (Stichting Notarieel Pensioenfonds) SNPF. Goudswaard is hoogleraar Toegepaste Economie aan de Universiteit Leiden en algemeen projectleider van het onderzoeksprogramma Hervorming Sociale Zekerheid.

Een coup?

De afgelopen tijd stonden er grote koppen in de landelijke kranten. Er is onrust in notarieel Nederland en een vertrouwensbreuk binnen onze beroepsorganisatie. Dit alles resulterend in het wegsturen van het huidige bestuur van de KNB en een zoektocht naar nieuwe bestuurders die de positieve weg weer moeten terugvinden.

De snelheid waarin dit proces zich heeft afgespeeld en de traagheid hoe het na de coup gaat, verbaast mij. Is ons notariaat gediend bij een dergelijke coup en gaan er nu ook echt dingen veranderen? Ik vrees van niet. De vereniging voor rechtszekerheid is een initiatief van een groep die zoekend is naar een nieuwe weg, echter mij is niet volledig duidelijk hoe zij het nou precies anders willen en ook hoe zij dat willen bereiken. Daarnaast is het proces naar mijn mening vreemd verlopen. Een e-mail versturen aan alle (kandidaat-)notarissen in Nederland is een grote stap voor een groep die geen enkele officiële instantie vertegenwoordigt. Ik vraag mij dan ook af of dit wel geoorloofd is. Mag ik zelf ook zo'n e-mail sturen aan heel notarieel Nederland met het verzoek te stemmen over een of ander onderwerp?

Daarnaast kwam mij ter ore dat op sommige kantoren een steminstructie werd gegeven door de meer senior-medewerkers aan de junior-medewerkers over hoe te stemmen op de desbetreffende ringvergadering. Tevens begreep ik dat op de Utrechtse ringvergadering er maar twee stemkeuzes waren: of het hele bestuur wegsturen, of gedeeltelijk het bestuur wegsturen. Daarmee is volgens mij een derde keuze vergeten: het bestuur kan blijven zitten en gaat verder met haar werkzaamheden.

Voor mij als kandidaat-notaris is het onbegrijpelijk dat ons notariaat zo ver afgeleden is, dat van enige prudentie (door niet je junior-collega's onder druk te zetten over steminstructies) en bescheidenheid (door de optie van behoud van het bestuur niet eens mee te geven) nauwelijks meer sprake schijnt te zijn. Het populisme dat ook in de rest van de Nederlandse maatschappij steeds meer de toon voert, heeft zich nu ook in het notariaat laten zien en wat mij betreft van z'n slechtste kant.

Kano

Vier kandidaat-notarissen schrijven bij toerbeurt de Kanocolumn. Elke maand doet een van hen verslag van de belevenissen en ervaringen als kandidaat-notaris. Om vrijuit te kunnen schrijven, ondertekenen ze de column slechts met 'Kano'.

Kees Goudswaard

Edith Voskamp

Matthijs Engelman

Ruimte

voor de notaris met een solide basis

Risico's raken uw ondernemersgeest en uw ambities. Deze risico's kunnen van operationele en financiële aard zijn. Denk aan uw locatie, uw apparatuur of uw cash-flow. En wat als u persoonlijk aansprakelijk wordt gesteld voor een beroepsfout?

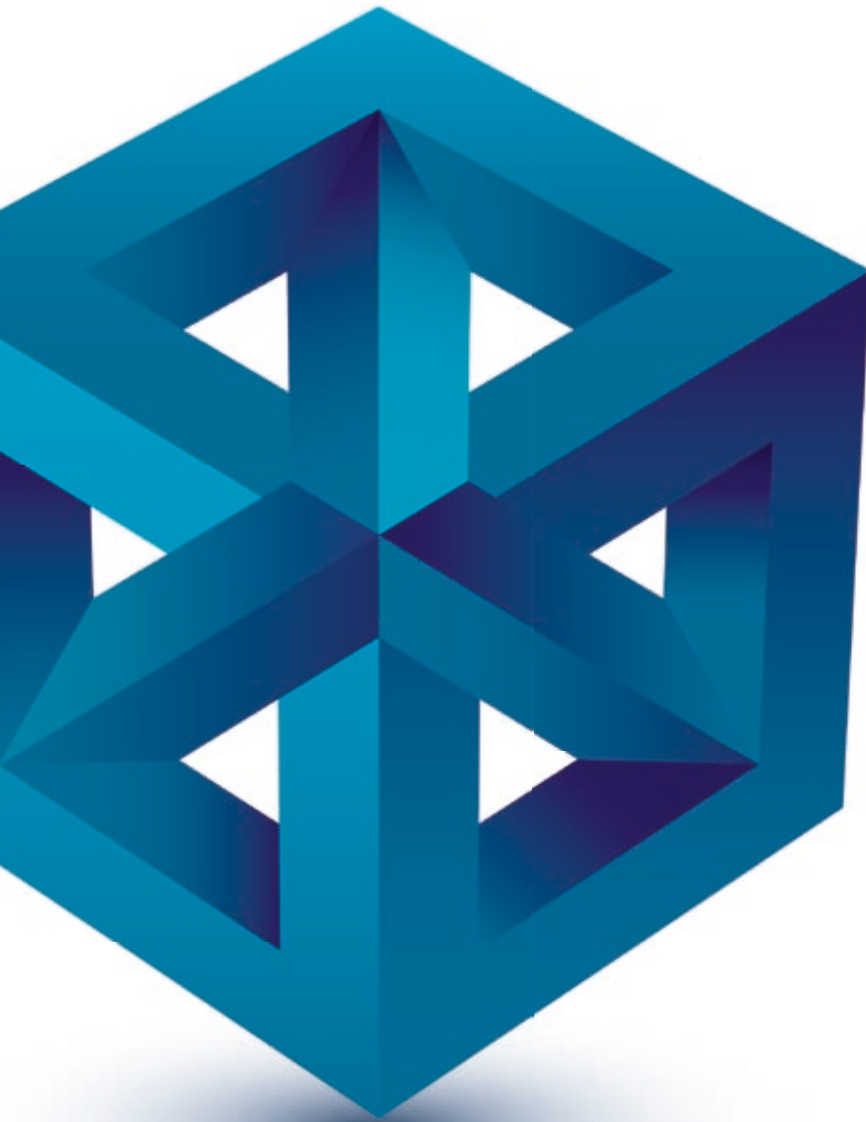
Maar ook uw inzetbaarheid is een risico. Want wat als u arbeidsongeschikt raakt? En hoe zit het met uw pensioen? Belangrijke zaken waar u op een kostenefficiënte maar verstandige wijze mee om moet gaan.

Aon Professional Services adviseert u bij het inzichtelijk en beheersbaar maken van uw risico's. Wij kennen de notarispraktijk al 70 jaar en zijn verzekeringsspecialist voor de notariële sector. Wij bieden u een optimale totaaloplossing. Met diverse verzekeringen, producten en diensten toegespitst op uw branche. Zo krijgt u de ruimte om te ondernemen met een solide basis.

Meer weten?

Kijk voor meer informatie op www.professionalservices.nl. Voor persoonlijk advies, neem contact op met Aon Professional Services, tel. **020 430 52 71**.

leuker,
beter, slimmer,
makkelijker
alles is mogelijk
met *assyst*

assyst[®]

slimme software voor de notariële praktijk

Recente overstappers:
Connect Notarissen, Venlo
Scheppers en van Nunen Netwerk Notarissen, Uden
KAeP Notaris, Utrecht

Wat nog meer kan met *assyst*?
Lees het op onze website: www.devoon.nl